

Tilstandsrapport for barnevernstjenesten

2023

Til politisk behandling

Postadresse:
Postboks 700
1304 SANDVIKA
E-post:
barnevernstjenesten@baerum.kommune.no

Besøksadresse:
Arnold Haukelands
plass 10
1338 SANDVIKA

Org. nr: 974552825
Telefon: 67 50 68 00

KLART SPRÅK?
Hjelp oss å bli bedre:
klartsprak@baerum.kommune.no

Innhold

1. Innledning:	3
2. Rapportens oppbygning:	3
3. Leders overordnede vurdering av status for virksomheten:	4
4. Presentasjon av virksomheten og nøkkeltall	6
4.1 Organisasjon:.....	6
4.1.1 Avdeling barnevernvakt, mottak og akutt:	7
4.1.2 Avdeling undersøkelse:	7
4.1.3 Avdeling barn og avdeling ungdom:	8
4.1.4 Avdeling tiltak:.....	8
4.1.5 Avdeling omsorg:.....	9
4.1.6 Samarbeidet med Asker kommune:	10
4.2 Aktivitet:.....	11
4.2.1 Bekymringsmeldinger til barnevernstjenesten	11
4.2.2 Undersøkelser.....	12
4.2.3 Akutt plasseringer	14
4.2.4 Barn og unge med barnevernstiltak.....	15
4.2.4.1 Enslige mindreårige.....	16
4.2.5 Hjelpetiltak og omsorgstiltak	16
4.2.5.1 Spesialiserte og evidensbaserte barnevernsfaglige hjelpetiltak i tjenesten:	18
4.2.6 Barn og ungdom plassert utenfor hjemmet	21
4.2.7 Unge voksne som mottar ettervern fra barneverntjenesten.....	23
4.2.8 Innsynskrav	24
4.3 Nøkkeltall – økonomi og effektivisering:	25
4.4 Nøkkeltall – HR og HMS:.....	28
4.4.1 Sykefravær	28
4.4.2 Turnover og rekruttering	28
5. Årets aktiviteter og resultater: Kvalitetsutvikling og innovasjon.....	29
5.1 Om strategi for kvalitetsutvikling	29
5.2 Strategi for kvalitetsutvikling 2022-2024 - status 2023	31
5.3 Videreutdanning og interne kompetansehevende tiltak:	31
5.4 Spesielt om barnevernets arbeid med medvirkning og brukerinvolvering:	32
6. Styring og kontroll i virksomheten:	33
7. vurdering av fremtidsutsikter:	34
Vedlegg 1, Tiltaksprofil	36
Vedlegg 2, Faglig analysemodell	37

Strategisk målbylde for barnevernstjenesten 2022-2024

- ✓ Hjelpen vi gir er av høy faglig kvalitet og basert på oppdatert kunnskap, med barnets perspektiv tydelig i alt vårt arbeid
- ✓ Vi har felles kunnskap og forståelse om bruk av faglig analyse for å sikre rett hjelp til rett tid
- ✓ Vi samarbeider godt med hverandre og andre instanser til beste for barnet – med avklarte roller og ansvar i helheten
- ✓ Vår kultur er betegnet av høy faglig kvalitet, god relasjonskompetanse og trygt arbeidsmiljø

• INNLEDNING:

Barnevernsloven skal sikre at barn og unge som *lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling*, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid, bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår (jf. lov om barnevern § 1-1).

I hver kommune skal det være en barnevernstjeneste som utfører oppgaver etter barnevernsloven, og barnevernstjenesten skal ha en leder (jf. lov om barnevern 15-3). Barnevernstjenestens oppgaver er å vurdere og behandle bekymringsmeldinger, gjennomføre undersøkelser, treffe og følge opp vedtak om hjelpetiltak, forberede og følge opp saker før og etter behandling i barneverns- og helsenemnda. Representanter for barnevernstjenesten skal være tilgjengelige til enhver tid. Kommunestyret skal minst en gang i året få en redegjørelse om tilstanden i barnevernstjenesten (jf lov om barnevern § 15-3), og har vært et lovpålagt krav siden 2021.

I tilstandsrapporten redegjøres det for nøkkeltall, styringsdata og virksomhetsstyringen fra det foregående året, men også utviklingstrekk i tjenesten over tid. Sammenhenger og analyse av drift og styringsdata i et større og mer helhetlig bilde, danner grunnlag for fremtidig drift og for leders vurdering av tjenestens forsvarlighet.

Barnevernstjenesten i Bærum ønsker å bidra til økt åpenhet og innsikt om barnevern i befolkningen, blant samarbeidende instanser og i det offentlige ordskiftet. Det er særlig viktig at politisk og administrativ ledelse som barnevernstjenestens eiere, har kunnskap og er orientert om tjenestens tilstand og drift. Når tilstandsrapport for 2023 fremlegges for barnevernstjenestens eiere, er det sjette året det fremlegges slik tilstandsrapportering for barnevernstjenesten i Bærum kommune.

• RAPPORTENS OPPBYGNING:

Rapporten tar utgangspunkt i strukturen i barnevernstjenestens strategi for kvalitetsutvikling, interne verktøy for virksomhetsstyring, styringsdata i fagsystemer og indikatorer som er rapportert til nasjonale myndigheter.

Barnevernstjenesten i Bærum legger til grunn kvalitetsprinsippene for kvalitet slik disse er definert av Verdens helseorganisasjon. Kvalitetsprinsippene er også besluttet på barnevernsområdet nasjonalt:

- Tjenestene skal være virkningsfulle.
- Tjenestene skal ha god utnyttelse av ressursene.
- Tjenestene skal være tilgjengelig og rettferdig fordelt.
- Tjenestene skal involvere brukerne og gi dem innflytelse.
- Tjenestene skal være samordnet og preget av kontinuitet.
- Tjenestene skal være trygge og sikre.

Tilstandsrapporten viser nåværende status for kvalitet i tjenesten og for kvalitetsutviklingen de senere år. Pålitelige styringsdata og sentrale indikatorer kan angi om det har skjedd endringer i ønsket eller uønsket retning, og om målsetninger for tjenesteområdet er oppnådd. Slik vil en kunne kvalitetssikre utviklingen og iverksette tiltak raskt etter behov.

Status for de ulike indikatorene kan sjelden alene forklare hvorfor og hvordan endring skjer, hvorfor et tiltak har ønsket effekt, eller gi et tilstrekkelig bilde av det helhetlige kvalitetsnivået i en tjeneste. Presentasjonen av barnevernstjenestens strategiske utviklingsarbeid og kvalitetsnivå suppleres derfor med informasjon om satsningsområder og et utvalg gjennomførte kvalitetsutviklingstiltak i tjenesten. Tjenesten presenteres med det formål å vise sammenhenger mellom kvalitetsutvikling, omstilling, risikoområder, måloppnåelse og resultater over tid.

• **LEDERS OVERORDNEDE VURDERING AV STATUS FOR VIRKSOMHETEN:**

Tilstandsrapporten for 2022 beskrev prioriterte områder og vurdering av fremtidsutsikter for det kommende året. Følgende områder som ble beskrevet vurderes å være forsvarlig fulgt opp og ivare tatt gjennom 2023:

- Fortsette satsingen på et forebyggende barnevern med målgruppedifferensierte og virksomme hjelpetiltak fremfor inngripende plasseringer og tvangstiltak.
- Helhetlig oppfølging av barn, foreldre og fosterhjem i de tilfeller barnevernstjenesten i en kort eller lengre periode overtar omsorgen for barn.
- Oppfølging av den nye finansieringsmodellen på barnevernsfeltet, med styrket virksomhetsstyring som hensyntar økt risiko for kommunen på økonomiområdet.
- Oppfølging av nasjonal kompetansestrategi i barnevernet. Det er etablert en felles praksis i tjenesten for kartlegging og oppfølging slik at ansatte når de lovpålagte kompetansekravene innen tidsrammen for nasjonal overgangsordning.
- Tilgjengelighet og samarbeid med andre tjenester gjennom fortsatt drift av konsultasjonstelefonen, systematisk informasjonsvirksomhet i form av "Bekymret for et barn"-foredrag og systemsamarbeid gjennom barnevernstjenestens samarbeidsprogram.

Disse prioriterte områdene er fremdeles aktuelle, og vil følges opp i tjenestens strategi for kvalitetsutvikling.

Noen prioriterte områder har hatt en noe svakere utvikling enn forventet og ønsket gjennom 2023:

- Fremdrift i prosjektet DigiBarnevern og utvikling av nytt barnevernsfaglig fagsystem i samarbeid med KS og andre kommuner.
- Mulighetsrom i bruken av digitale verktøy etter innflytting i ny Kommunegården for å styrke brukermedvirkning og forenkle arbeidsprosesser

Barnevernstjenesten vil fortsette å delta aktivt på relevante samarbeidsarenaer for å bidra til fremgang på disse områdene.

Barnevernstjenesten i Bærum har arbeidet systematisk med kvalitet i tjenesteutøvelsen overfor barn, unge og familier i kommunen siden 2016. Rapporteringstall til nasjonale myndigheter, faktiske resultater og implementering av nasjonale krav og føringer, danner grunnlaget for kvaliteten i tjenesten. Barnevernssjefen vurderer at tjenesten har videreført en faglig og økonomisk forsvarlig drift, med stadig kvalitetsutvikling og kvalitets sikring som bærende prinsipper. Tjenestens kvalitetsutvikling har som formål å kunne gi nødvendige og virksomme tjenester til barn, unge og foreldre som er i behov av hjelp fra barnevernet i tråd med krav om rettssikkerhet og personvern.

Tjenesten gjennomfører interne tilpasninger og ressursfordelinger årlig, for å ivareta lovkrav for oppfølging av barn, unge og foreldre. Et tillitsfullt og systematisk partssamarbeid med lokal vernetjeneste og arbeidstakerorganisasjoner vurderes som vesentlig for å sikre gode prosesser med vekt på kvalitet og stabilitet i tjenesteutførelse og i arbeidsgiveransvaret. Ressursomfordelinger i tjenesten vil alltid drøftes med MBM lokalt. Ved årets slutt ble eksempelvis avdelingene som gjennomfører undersøkelser og følger opp tiltaksarbeidet forsterket med tre stillinger.

Utviklingen i tjenesten er basert på systematisk oppfølging av ønsket kvalitetsutvikling i henhold til oppvekstreformens (barnevernreformen) intensjoner. I 2023 har barnevernstjenesten videreført oppgavene som følger av ny barnevernslov og oppvekstreform, for å sikre forsvarlige og bærekraftige

tjenester til barn, unge og foreldre i form av differensierte barnevernsfaglige hjelpetiltak. Presiseringer fra Statsforvalter og direktoratet, samt innføring av ny finansieringsmodell på barnevernsområdet i 2022, synliggjør at det er nødvendig å utvikle forebyggende tiltak for barn og unge både utenfor og i barnevernstjenesten. Inngripende tiltak i form av institusjonsplasseringer av ungdom vil være store kostnadsdrivere for kommunen. Inntil nødvendige forebyggende tiltak i kommunen som helhet er etablert, og effekten av oppvekstreformen vil merkes, kan det forventes svingninger i antallet ungdommer som er i behov av institusjonsplasseringer etter vedtak fra barnevernstjenesten. Det er avgjørende for denne målgruppen, for deres familier og for andre som er i kontakt med ungdommene, at barnevernstjenesten har en robust og bærekraftig økonomisk struktur som kan garantere nødvendig hjelp til alle barn og ungdommer som av ulike grunner må bo utenfor hjemmet, og som selv kanskje ikke samtykker til det.

Året 2023 viser blant annet:

- Det er generelt en høy og økende måloppnåelse for lovpålagte og målbare indikatorer.
- Flere barn får hjelp i form av differensierte, spesialiserte og virksomme barnevernstiltak i hjemmet, fremfor omsorgstiltak.
- Av totalt 20 akutt-plasseringer i 2023, ble hele 15 gjennomført frivillig.
- Fire av akutt-plasseringene gjaldt ungdom som har vist alvorlige atferdsvansker.
- Antallet barn som er under omsorg av barnevernstjenesten er stadig lavere, fra 74 i 2022 til 67 i 2023.
- Antall ungdom med vedtak om institusjonsplassering har økt fra 22 i 2022 til 27 i 2023.
- Fortsatt høy måloppnåelse for lovpålagte krav innen fosterhjemsområdet.
- Oppfølgings- og veiledningstilbud for foreldre etter omsorgsovertakelse er videreført og videreutviklet.
- Tilpasning av ressurser og oppgaveutførelse for å ivareta gjenforeningsformålet er vurdert eller gjennomført i alle ledd i tjenesten.
- Samarbeid om enslige mindreårige mellom flyktningkontoret og barnevernstjenesten på tjenestenivå og i enkeltsaker har vært videreført.
- Barnevernstjenesten har i 2023 bosatt åtte enslige mindreårige:
 - en av disse med opprinnelse fra Ukraina
 - to under 15 år.
- Barnevernstjenesten hadde ved årets slutt vedtak om oppfølging av eller ettervern for 33 enslige mindreårige, og 13 av disse bodde i kommunens bofelleskap/hybefelleskap
- Det er opprettet samarbeid med Landsforeningen for barnevernsbarn, Organisasjonen for barnevernsforeldre og Fosterhjemsforeningen for å videreutvikle systemer for brukerundersøkelser og medvirkning.
- Det har vært gjennomført nødvendig tiltaksutvikling i tjenesten for å sikre at det forebyggende barnevernsarbeidet fremholder i tråd med intensjonen i oppvekstreformen.
- Økt systematisk samhandling med andre tjenester i Oppvekst rettet mot barn og unge i kommunen.

Tjenestens ledergruppe holdes løpende orientert om sammenhengen mellom styringsdata, drift og kvalitet i oppgaveutførelsen gjennom utarbeidelsen av månedsrapporten, som i tillegg til Framsikt er leders virksomhetsstyringsverktøy. Tjenesten har faste rutiner for systematisk gjennomgang av månedsrapporten hver måned, og iverksetter tiltak for justeringer og kvalitetsutvikling fortløpende når dette er nødvendig.

Barnevernstjenestens strategi for kvalitetsutvikling er innrettet slik at områder som bør prioriteres eller møtes med forbedringstiltak kan avdekkes tidlig. Som verktøy internt anvendes delegasjonsbestemmelser, funksjons- og rollebeskrivelser, prinsipper for eskalering i beslutningsprosesser, samt månedsrapport over virksomhetsstyring til månedlig gjennomgang i ledergruppen og med barnevernssjef.

Det vurderes at de prioriterte områder i *strategi for kvalitetsutvikling 2022-2024* og resultatene i 2023 i er i tråd med planlagte aktiviteter og tjenestens samfunnsoppdrag.

4. PRESENTASJON AV VIRKSOMHETEN OG NØKKELTALL

4.1 Organisasjon:

Barnevernstjenesten i Bærum kommune er en av Norges største barnevernstjenester med cirka 160 ansatte og i underkant av 200 fosterhjem, besøkshjem, støttekontakter og tilsynsførere.

Barnevernstjenestens arbeidsområde og oppgaver er lovpålagt, og barnevernsloven er en rettighetslov.

Barnevernssjef er barnevernsadministrasjonens leder iht. Lov om barnevern § 2-1 fjerde ledd. Når avdelingsleder og fagleder utøver delegert myndighet, har vedkommende barnevernsadministrasjonens leders ansvar. Ved barnevernssjefens fravær delegeres fullmaktene til navngitt utpekt avdelingsleder som stedfortreder. Stedfortreder for barnevernssjef kan fatte vedtak i saker hvor vedtakskompetansen er lagt til barnevernsadministrasjonens leder iht. lov om barnevern og delegasjonsbestemmelsene. Hvis fullmaktene kommer til anvendelse, skal helse- og barnevernsnemnda underrettes sammen med eventuelle vedtak, og delegasjon skal alltid fremgå av skriftlig utfylt og signert fullmaktsskjema. Det er i delegasjonsbestemmelsene angitt 30 konkrete beslutninger hjemlet i barnevernsloven som tilligger barnevernssjefens fullmakter og ansvarsområde.

Barnevernstjenesten følger nasjonale føringer om kontinuerlig tiltaksutvikling for de målgruppene barnevernet har et lov hjemlet ansvar overfor. Systematisk satsing på forskningsbaserte, virksomme, barnevernsfaglige hjelpetiltak helintegrert i egen tjeneste er en avgjørende suksessfaktor for kvalitetsutvikling, gjennomføring av oppvekstreformen og ønsket økonomisk omstilling som beskrives i tilstandsrapporten.

Tjenestens tiltaksavdeling har implementert og drifter spesialiserte hjelpetiltak som Relasjonsfokusert familierterapi (RFT), Multisystemic Therapy -Child Abuse and Neglect (MST-CAN), The Attachment and Biobehavioral Catch-up Intervention (ABC) og Parent Management Training Oregon (PMTO). Tjenesten har eget veilederteam for fosterhjem og for foreldre etter omsorgsovertakelse. Barnevernstjenesten i Bærum er i tillegg vertskommune for Asker og Bærum barnevernvakt.

Barnevernstjenesten er praksisplass for studenter i barnevern og sosialt arbeid fra Oslo Met og VID vitenskapelige høgskole. I 2023 gjennomførte i alt 13 studenter praksis i Bærum barnevernstjeneste. Studentene får oppfølging av egen veileder i tjenesten, og deltar også i individuell veiledning og i gruppeveiledning, som tjenesten selv organiserer.

Barnevernstjenesten har også et formalisert samarbeid med Nasjonalt utviklingscenter for barn og unge (NUBU) og Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP) om barnevernsfaglig tiltaksutvikling og implementering.

Illustrasjon 1: Organisasjonskart

4.1.1 Avdeling barnevernvakt, mottak og akutt:

Avdeling barnevernvakt, mottak og akutt er åpen og tilgjengelig alle dager i året. Avdelingen har ansvar for det hendelsesstyrte arbeidet i barnevernstjenesten, og medarbeiderne jobber i all hovedsak turnus. Innenfor kommunens ordinære åpningstid utgjør avdelingen barnevernstjenestens mottak. Alle bekymringsmeldinger og henvendelser til barnevernstjenesten som ikke har egen saksbehandler i barnevernet, blir vurdert, behandlet og besvart av mottak.

Avdelingen har ansvar for barnevernstjenestens døgnåpne konsultasjonstelefon, og driver utstrakt veiledningsvirksomhet til private personer og offentlige samarbeidspartnere. Innbyggere og samarbeidende tjenester kan når som helst ta kontakt for råd og veiledning. Tilgjengeligheten er viktig for at barn, familier og samarbeidende tjenester skal oppleve å få barnevernsfaglig og forsvarlig hjelp når de trenger det, og at barn og unge ivaretas så raskt som mulig. Barnevernvakten svarer også på den nasjonal alarmtelefon 116 111.

Avdelingen bistår i akuttsaker i barnevernstjenestens øvrige avdelinger på dagtid, for å sikre kvalitet i et krevende sakskompleks. Avdelingen har spesialisert kompetanse på akuttarbeid og forebygging av akutt plasseringer.

Utenfor barnevernstjenestens ordinære åpningstid holder barnevernvakten til på politistasjonen i Sandvika, og fungerer som en interkommunal barnevernvakt for Asker og Bærum. Barnevernvaktens ansvar er å gi barnevernsfaglig bistand til barn og deres familier i Asker og Bærum ved akutte kriser utenfor kommunens åpningstider.

Avdelingen består av totalt 34 medarbeidere.

4.1.2 Avdeling undersøkelse:

Avdeling undersøkelse har ansvaret for å utrede og undersøke bekymringsmeldinger som omhandler barn og unge i Bærum, og som kan ha behov for tiltak fra barnevernstjenesten. En undersøkelse skal gjennomføres innen tre måneder og kan i spesielle tilfeller søkes utvidet til seks måneder. Et barn har rett til å medvirke i egen sak, og skal alltid høres før en beslutning blir tatt.

I en undersøkelsesfase tar barnevernstjenesten kontakt med barnet og foreldrene for å få informasjon om hvordan barnet har det. Barnevernet snakker som hovedregel alltid med barnet, fordi barnet har best kunnskap om hvordan livssituasjonen oppleves av barnet selv. Barnet skal lyttes til, og barnets mening skal tas hensyn til når barnevernstjenesten skal foreta vurderinger og beslutninger. Samtidig er det viktig at barna ikke opplever at de får ansvaret for vanskene familien eller de selv kan ha. I løpet av en undersøkelse snakker barnevernstjenesten også med alle foreldre. Hvis barnevernet skal kunne hjelpe foreldrene med endring, må foreldrene komme til orde og fortelle hvordan de i dag ivaretar barnet, og hvilke tanker de gjør seg om barnets behov og livsbetingelser. Barnevernstjenesten vil som hovedregel også besøke familien hjemme.

I tillegg kan det innhentes opplysninger fra barnehage, skole, helsestasjon, fastlege og andre offentlige instanser som kjenner barnet og foreldrene. Innhenting av opplysninger skjer så langt det er mulig med samtykke fra foreldre og barn over 15 år. I undersøkelsesfasen kan imidlertid barnevernstjenesten innhente opplysninger også uten familiens samtykke når alvorlighetsgraden tilsier at dette er nødvendig. For å gjøre undersøkelsen mest mulig forutsigbar og for å skape trygghet hos barn og foreldre, lager barnevernstjenesten ved oppstart en plan for undersøkelsen. Denne planen lages i hovedsak sammen med familien. Planen bidrar også til at undersøkelsen gjennomføres innen de lovpålagte frister som gjelder.

På bakgrunn av opplysningene som kommer frem i undersøkelsen, vurderes hvilke risiko- og beskyttelsesfaktorer som finnes i barnets liv, med utgangspunkt i ulike faglige kartleggingsverktøy for hvilke forhold som øker og demper sannsynligheten for at barn vokser opp under forhold som kan

skade deres helse og utvikling. Dersom barnet er i behov av hjelpetiltak fra barnevernstjenesten, nedfelles dette i eget vedtak og i barnets plan for hjelpetiltak.

Avdelingen har totalt 23 ansatte, og undersøker omsorgssituasjonen til ca. 140 barn til enhver tid. Det ble startet 685 undersøkelser i 2023.

4.1.3 Avdeling barn og avdeling ungdom:

Avdeling barn og avdeling ungdom har ansvar for å iverksette og følge opp hjelpetiltak i henhold til vedtak etter barnevernsloven. Målgruppen for avdeling barn er 0-12 år, og gravide. Målgruppen for avdeling ungdom er barn og ungdom 13-18 år, og unge voksne i alderen 18-25 år med ettervernstilltak. Avdeling ungdom følger også opp enslige mindreårige flyktninger som er bosatt i Bærum kommune, eller som etter fylte 18 år har behov for barnevernsfaglig ettervern. Ansvar for drift av kommunens botiltak for enslige mindreårige flyktninger er organisert hos flyktningkontoret.

Barnevernstjenesten kan iverksette tiltak både i og utenfor hjemmet. Aktuelle tiltak som barnevernstjenesten selv tilbyr kan være blant annet råd og veiledning, nettverksmøter, ansvarsgruppemøter, barnevernsfaglige veiledningsprogram og familieveiledning, sinnemestringskurs, RFT, PMTO, ABC, aktivitetsgruppe, besøkshjem, støttekontakt og MST-CAN. Mange av tiltakene gjennomføres av barnevernstjenestens tiltaksavdeling eller av barnevernskonsulentene selv. Barnevernstjenesten benytter også statlige hjelpetiltak som familieråd og Multisystemic Therapy (MST) som leveres av Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat).

Avdelingene har et særlig fokus på barnets medvirkning, at barn og unge blir hørt og at deres mening tillegges vekt. Ungdom over 15 år må selv samtykke til tiltak fra barnevernstjenesten. Dersom ungdom unndrar seg omsorg og det foreligger barnevernsfaglig grunnlag for å iverksette tiltak mot ungdommens eget samtykke, kan det fremmes forslag om tvangstiltak for barneverns- og helsenemnda. Barnevernsloven gir også adgang til å fremme sak for barneverns- og helsenemnda om å pålegge hjelpetiltak rettet mot foreldrene, for eksempel om at barnet skal gå i barnehage eller at foreldre skal motta familieveiledning. Dersom det er behov for å iverksette tiltak utenfor hjemmet kan dette skje i form av frivillig plassering i fosterhjem eller institusjon. Fosterhjem og institusjonsplasser formidles gjennom Bufetat, som har bistandsplikt overfor kommunene på dette området. Plassering uten foreldrenes samtykke eller uten samtykke fra ungdom over 15 år må fremmes for og behandles i barneverns- og helsenemnda. Barneverns- og helsenemndas vedtak kan påklages og bringes inn for behandling i det ordinære domstolsystemet av både foreldrene, ungdommen selv og av barnevernstjenesten.

Avdeling barn og avdeling ungdom har et utstrakt samarbeid med barnehager, skoler og hjelpetjenester i og utenfor kommunen for å sikre helhetlig hjelp og oppfølging rundt barnet. Utgangspunktet for samarbeidet skal alltid være barnet og familiens behov, samt det å sikre felles innsikt i ulike tjenesters oppgaver og mandat, og dermed avklarte roller og ansvar i det helhetlige arbeidet rundt familien.

Avdelingene barn og ungdom har totalt 20 ansatte i hver avdeling, og avdelingene har ansvar for oppfølging av barnevernsfaglige hjelpetiltak for til sammen cirka 400 barn og ungdom til enhver tid.

4.1.4 Avdeling tiltak:

Avdeling tiltak har som oppgave å gjennomføre endringsrettede barnevernsfaglige hjelpetiltak til barn, ungdom og deres familier som er i behov av og har rett til hjelp fra barnevernstjenesten. Tiltakene utvikles og tilpasses barnevernsfaglige vurderinger av hva barna og familiene har behov for og ønsker. Det legges til rette for veiledning både i barnevernstjenestens lokaler og i hjemmet. Avdeling tiltak har også mulighet til å imøtekomme familienes behov for å tilby veiledning utenom alminnelig åpningstid, blant annet for å unngå at barna/ungdommene må ta fri fra skolen for å treffe familieveilederne.

Som et supplement til den allerede etablerte og omfattende kompetansen innen familierterapi og systemisk praksis har avdelingen de senere årene hatt et økt tilfang av kunnskapsbasert metodikk og kompetanse. Parental Management Training Oregon (PMTO) er et veiledningsprogram som retter seg mot barn og foreldre som har samspillsutfordringer. Basert på stadig økende behov og etterspørsel etter PMTO-terapeuter ble det i 2023 igangsatt en vurderingsprosess rundt muligheten for sertifisering av flere PMTO- terapeuter, som planlegges videreført i 2024.

Tiltaket Relasjonsfokuset Familierterapi (RFT) er rettet mot familier med ungdom som viser bekymringsfull atferd som vanskeliggjør samspillet i familien eller i nettverket. Avdelingen opprettholder også kompetanse på allerede eksisterende metodikk; som The Attachment and Biobehavioral Catch-up Intervention (ABC), Marte Meo og Circle of security parenting (COS-P). Disse tiltakene retter seg mot familier med sped- og småbarn, og har som mål å styrke trygg tilknytning og øke foreldreferdigheter gjennom samspillsveiledning.

I tillegg tilbys det gruppetilbud til barn og foreldre. I familier hvor det er enighet om at foreldre trenger flere verktøy for kunne regulere sinne/temperament, tilbys Brøset sinnemestringsprogram. Barn som trenger sosial trening og/eller som ikke deltar i ordinære fritidsaktiviteter, kan tilbys støttekontaktgrupper.

Barnevernstjenesten i Bærum arbeider med en kontinuerlig tiltaksutvikling for å tilby barn og familier differensierte hjelpetiltak. Tiltakene som tilbys er forankret i forskning og erfaring, og tilpasses kontinuerlig etter nåtidens og fremtidens behov i befolkningen. I 2023 ferdigstilte avdeling tiltak en omfattende erfaring- og kunnskapsammenstilling av arbeid med foreldre i konflikt. Arbeidet ble sammenfattet i en samtalerække, som kan tilbys til familier innen målgruppen.

Avdelingen startet også en systematisert tiltaksutvikling av familierapeutisk arbeid rettet mot familier med omfattende hjelpebehov. Det ble besluttet å starte arbeidet med å opprette to nye stillinger som i større grad skal jobbe med familier som har levekårsutfordringer som påvirker eller forstyrrer familiesamspillet.

Avdeling tiltak er direkte involvert i tjenestens samarbeidsavtaler med NUBU og med RBUP om tiltaks- og kompetanseutvikling. For tiden omfatter samarbeidsavtalene blant annet følgende:

- Samarbeid om oppfølging av veiledningsmetoden ABC til foreldre med barn 0-2 år (med RBUP).
- Samarbeid om oppfølging av PMTO (med NUBU).
- Samarbeid om barnevernsfaglig tiltaksutvikling for målgruppen barn som lever i familier med alvorlig foreldrekonflikt (med RBUP).
- Oppfølging og kontinuerlig kvalitetssikring i RFT-teamet (med NUBU).

Avdelingen består av totalt 25 ansatte, og gir til enhver tid barnevernsfaglige hjelpetiltak til ca. 160 barn og deres familier.

4.1.5 Avdeling omsorg:

Avdeling omsorg har ansvar for å følge opp alle barn og ungdom som barnevernstjenesten har overtatt omsorgen for. Dette omfatter både barn som bor i fosterhjem og på institusjon. Ungdom over 18 år som har vært under barnevernets omsorg tidligere, gis tilbud om ettervern opp til 25 år.

Avdelingen har ansvar for å vurdere og godkjenne fosterhjem til det enkelte barn, dette inkluderer også fosterhjem som formidles av Bufetat. I Bærum kommune har det over tid vist seg svært vanskelig å rekruttere fosterhjem til de barna som trenger det. Bufetat kan i mange tilfeller bruke svært lang tid før de er i stand til å bistå kommunen med et riktig fosterhjem til barn og ungdom. Dette gjør at noen barn må vente lenge i midlertidige beredskapshjem, av og til i mer enn et år og i enkelte tilfeller to år. I desember 2023 ventet 5 barn i Bærum kommune på fosterhjem, og de venter fortsatt. Barnevernstjenesten skal alltid vurdere om det er noen i barnets familie og nettverk som

kan ivareta omsorgen for et barn når barnet ikke kan bo hos foreldrene.

I siste del av 2023 fikk fosterforeldre ytterligere styrket sin stilling i form av lovfestet klagerett på avtalen som inngås med kommunen. Det innebærer at økonomisk godtgjøring og andre forsterkningstiltak til fosterhjemmet nå reguleres i vedtak, på bakgrunn av barnets behov og fosterfamiliens situasjon. Oppdragsavtaler, som er benyttet hittil, avvikles.

Avdeling omsorg har et eget veilederteam som gir veiledning til fosterhjem. Det gis veiledning både til fosterforeldre innen kommunens grenser, men også til fosterforeldre for barn fra Bærum som er plassert i andre kommuner. Veilederteamet tilbyr individuell veiledning og ulike gruppeveiledningstilbud, basert på kunnskapsbaserte metoder som bl.a. Trygg Base, COS- P, PMTO med mer. Avdelingen kan også henvise til spesialiserte tiltak som f.eks. kommunenes eget RFT eller statens MST-tiltak når det er behov for det. Fosterforeldrene oppgir at de har et stort utbytte av både veiledning og den tette oppfølgingen de får fra veiledere og barnevernskonsulenter.

Barnevernstjenesten har et lovpålagt ansvar for å følge opp og tilby hjelp og oppfølging til alle foreldre som har mistet omsorgen for sine barn, uavhengig av hvilke utfordringer foreldrene har med rus, kriminalitet, psykisk fungering eller liknende vansker. Avdeling omsorg har et eget team som ivaretar og følger opp barnets kontakt med foreldre, familie og andre viktige personer i barnets opprinnelsesnettverk. Teamet ble i 2022 styrket med en stilling, og i 2023 har det vært til sammen tre stillinger knyttet til både oppfølging av foreldre og tilrettelegging for gode og utviklingsfremmende samvær. Erfaringsmessig vil den etter hvert stadig økende samværsmengden kreve flere ressurser, og tjenesten må tilpasse tilbudet for å ivareta økte lovkrav på området.

Formålet med veiledning og kvalitetssikring av fosterhjemmene er å sørge for en trygg oppvekst for barn under barnevernets omsorg. Det innebærer også å sørge for at samvær med foreldre er trygge og gode, og at det gjøres konkrete og individuelle vurderinger av omfanget. Et godt samarbeid mellom fosterforeldre og foreldre har stor betydning for barnets utvikling, enten det er med målsetting om gjenforening og tilbakeføring, eller om barnet skal vokse opp i fosterhjemmet.

Barnevernstjenesten kan fremme sak for barneverns- og helsenemnda om å redusere samvær dersom dette vurderes å være til barnets beste. Barnevernstjenesten kan også oppheve omsorgen og barnet kan gjenforenes med sine foreldre der dette vurderes å være til det beste for barnet. Foreldre kan også hevde saken sin prøvd på nytt. Avdeling omsorg har i tillegg til øvrige oppgaver ansvar for å rekruttere, kurse og veilede tilsynsførere for barn som bor i Bærum kommune, der andre kommuners barnevernstjenester har omsorgsansvaret.

Avdeling omsorg består i dag av totalt 24 ansatte. Avdelingen følger til enhver tid opp cirka 140 barn og ungdom gjennom omsorgs- eller tilsynsansvaret, sammen med deres foreldre, fosterforeldre, tilsynsførere og øvrige slekt og nettverk rundt barna.

4.1.6 Samarbeidet med Asker kommune:

Barnevernstjenesten i Bærum har samarbeidsavtaler med Asker barnevernstjeneste, og gjennomfører systemsamarbeidsmøter på ledernivå minimum to ganger i året. Bærum er vertskommune for Barnevernvakten i Asker og Bærum, og for tiltakene RFT og MST-CAN. Avtalene om drift av barnevernvakten og plasser i tiltakene RFT og MST-CAN gir konkrete enhetskostnader som faktureres Asker kommune etter avtale.

Samarbeidsavtalene mellom kommunene fornyes i henhold til avtalene, og samarbeidet for øvrig omhandler blant annet sammenlignbare faglige avklaringer mellom kommunene, deltakelse i ulike fagkonferanser og samlinger, samt informasjon om faglige oppfølgingsaktiviteter rundt barnevernvakt, RFT og MST-CAN.

Samarbeidet mellom kommunene vurderes som konstruktivt, gjensidig og godt, og tjenestene utveksler nødvendig informasjon om tendenser og utviklingstrekk i ungdomsmiljøene og i barnevernsfaglige spørsmål for øvrig.

4.2 Aktivitet:

4.2.1 Bekymringsmeldinger til barnevernstjenesten

For at barnevernstjenesten skal kunne gi barn og unge riktig hjelp til rett tid, er vi avhengig av informasjon i form av bekymringsmeldinger fra andre. Et aktivt og godt samarbeid mellom barnevernet og øvrige tjenester er helt sentralt for å sikre tilstrekkelig kunnskap og bevissthet om utsatte barn og unge, noe som øker muligheten for å få nødvendig hjelp i tide. Hvem som helst kan melde om bekymring for et barn til barnevernstjenesten. Barnet/ungdommen selv, foreldre, familie, venner, privat nettverk og offentlig ansatte er eksempler på personer som melder. Alle offentlig ansatte, samt en rekke yrkesutøvere med profesjonsbestemt taushetsplikt, har en lovfestet *plikt til*, - uten hinder i egen taushetsplikt og uten ugrunnet opphold - å gi opplysninger til barnevernet i følgende tilfeller:

- Når det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli mishandlet, utsatt for alvorlige mangler ved den daglige omsorgen eller utsatt for annen alvorlig omsorgssvikt.
- Når det er grunn til å tro at et barn har en livstruende eller annen alvorlig sykdom eller skade og ikke kommer til undersøkelse eller behandling.
- Når det er grunn til å tro at et barn med nedsatt funksjonsevne eller et spesielt hjelpetrengende barn ikke får dekket sitt særlige behov for behandling eller opplæring.
- Når et barn har vist alvorlige atferdsvansker ved å begå alvorlige eller gjentatte lovbrudd, ved problematisk bruk av rusmidler, eller ved å ha vist annen form for utpreget normløs atferd.
- Når det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli utnyttet til menneskehandel.

Barnevernstjenesten skal snarest, og senest innen en uke, gjennomgå innkomne bekymringsmeldinger og vurdere om meldingen skal følges opp med undersøkelse i henhold til barnevernsloven. Barnevernstjenesten i Bærum vurderer alle meldinger daglig, og har faste mottaksmøter to ganger i uken, der alle bekymringsmeldingene behandles og konkluderes. Alle akutte henvendelser eller hendelser følges opp fortløpende.

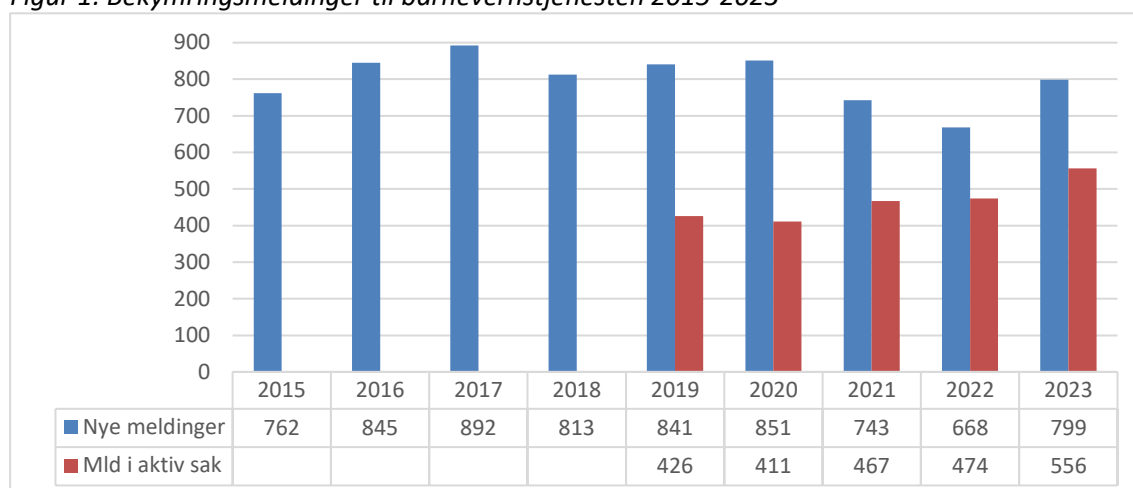
Tabell 1: Et utvalg sentrale meldingsinstanser bak nye* meldinger 2015-2023

Instans	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Barnevernstj/bvv	21,2 %	23,6 %	23,6 %	25,5 %	22,9 %	21,7 %	20,1 %	20,8 %	19,9 %
Øvrige	10,9 %	13,8 %	17,6 %	19,1 %	16,8 %	14,6 %	12,2 %	19,0 %	16,3 %
Politi	19,9 %	13,9 %	12,9 %	13,4 %	14,7 %	15,4 %	20,7 %	22,3 %	13,1 %
Andre private og andre	10,5 %	9,6 %	7,3 %	9,2 %	9,3 %	13,0 %	10,8 %	7,6 %	12,4 %
Foresatte	6,6 %	4,9 %	6,9 %	5,0 %	6,4 %	7,1 %	8,9 %	9,4 %	12,1 %
Skole	12,5 %	14,8 %	14,8 %	15,3 %	13,9 %	9,8 %	11,3 %	8,8 %	11,5 %
Lege/sykehus	8,7 %	9,0 %	7,4 %	4,1 %	7,1 %	9,8 %	5,0 %	6,3 %	5,5 %
Barnehage	4,7 %	3,4 %	3,6 %	4,2 %	3,8 %	4,9 %	5,7 %	2,8 %	4,1 %
Skolehelsetjenesten	4,6 %	5,8 %	4,8 %	3,1 %	1,7 %	2,2 %	3,5 %	1,3 %	3,1 %
Helsestasjon					1,9 %	0,9 %	0,4 %	0,9 %	1,3 %
Barnet	0,4 %	0,6 %	0,7 %	0,9 %	0,7 %	0,2 %	0,9 %	0,3 %	0,4 %
PPT	0,0 %	0,6 %	0,2 %	0,4 %	0,5 %	0,2 %	0,3 %	0,2 %	0,1 %

*meldinger hvor det startes ny undersøkelse

De fleste instanser har en økning, unntatt politiet som har en vesentlig nedgang.

Figur 1: Bekymringsmeldinger til barnevernstjenesten 2015-2023

Fra 2019 ble meldinger i aktiv sak registrert inn på lik linje med nye meldinger, tidligere ble disse registrert inn som brev i saken

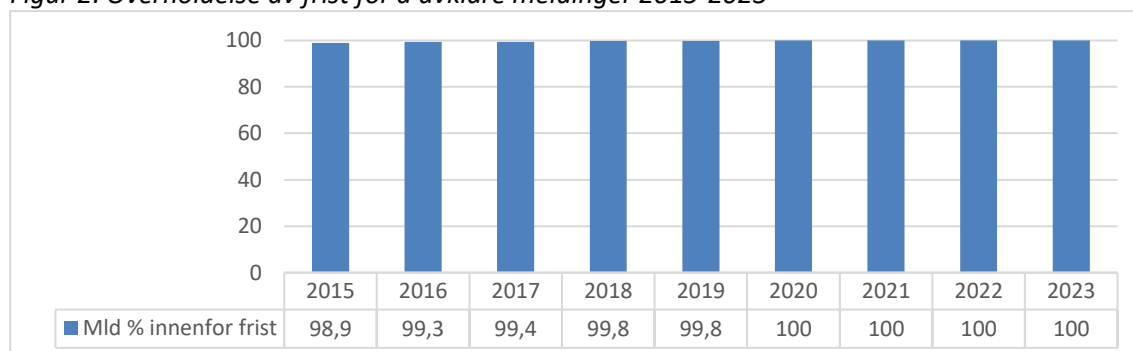
Det har i 2023 vært økning i både nye meldinger og meldinger i aktiv sak. Det kan tyde på at nedgangen fra de to foregående årene har snudd og at flere barn kommer i kontakt med barnevernet.

Tabell 2: Prosentvis henlagte meldinger 2015-2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
% henlagt	16,4%	12,6%	12,3%	15,4%	11,8%	15,6%	12,7%	18,4%	14,0%

Færre bekymringsmeldinger ble henlagt i 2023, noe som kan tyde på at meldingene er mer treffsikre. En melding kan henlegges på ulike grunnlag: fordi den faller utenfor bvl. § 2-2, at den blir henvist til annen instans, at den overføres til barnevernstjenesten i annen kommune eller at det ikke er grunnlag for gjennomgang (f.eks. at barnet er over 18 år eller at meldingen er åpenbar sjikane).

Figur 2: Overholdelse av frist for å avklare meldinger 2015-2023

Fristbrudd på meldinger har vært kontinuerlig redusert i perioden 2015-2023. Det har ikke forekommet fristbrudd på meldinger de siste fire årene.

4.2.2 Undersøkelser

Dersom det etter barnevernsloven er «rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for å iverksette tiltak etter loven», skal barnevernstjenesten undersøke forholdet. En undersøkelse skal gjennomføres snarest og være avsluttet innen tre måneder. I særlige tilfeller kan Statsforvalteren utvide fristen til seks måneder. Barnevernstjenesten må i slike tilfeller begrunne saklig hvorfor det foreligger slike særlige tilfeller.

Barn og ungdom skal få tilpasset informasjon om undersøkelsen og om beslutninger som blir fattet. De skal ha mulighet til å medvirke i egen sak, og deres syn skal alltid tas med og vektet i

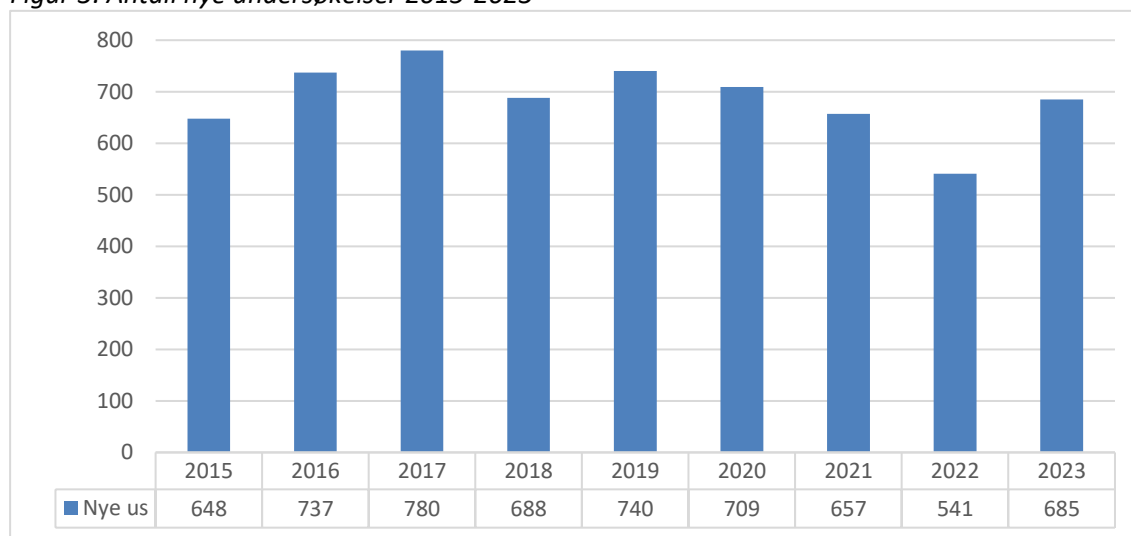
vurderingene. Barn over 15 år er part i sin egen sak, har rett til innsyn i alle sakens dokumenter, og krav på egen advokat dersom en sak fremmes for nemd eller rett.

Undersøkelser skal gjennomføres så skånsomt som mulig, men systematisk og grundig nok til å kunne avgjøre om det er nødvendig å iverksette barnevernsfaglige tiltak etter loven. Omfanget av undersøkelsen vil avhenge av blant annet alvorligheten i den enkelte sak. Barnevernstjenesten legger til rette for og ønsker størst mulig grad av samarbeid og medvirkning fra partene. Det å ikke lykkes i å opprette dialog vil påvirke både fremdrift og kvalitet i undersøkelsene. For å kunne gi nødvendig hjelp til barn og unge som befinner seg i særlig utsatte livssituasjoner, har barnevernstjenesten lovhjemmel for å gjennomføre undersøkelser også uten partenes samtykke.

Utfallet av en undersøkelse kan være at:

- Saken henlegges fordi det vurderes eller er enighet om at det ikke er behov for tiltak fra barnevernstjenesten.
- Saken må henlegges fordi partene ikke samtykker til videre tiltak.
- Hjelpetiltak iverksettes med samtykke fra foreldre og barn over 15 år.
- Saken henlegges med bekymring fordi foreldrene ikke samtykker til hjelpetiltak, og det ikke er grunnlag for å fremme sak for barneverns- og helsenemnda, selv om barnevernstjenesten vurderer at familien trenger hjelpetiltak. I disse tilfellene kan barnevernstjenesten beslutte at det innen seks måneder skal vurderes om det skal åpnes ny undersøkelse.
- Det besluttes å fremme sak for barneverns- og helsenemnda om pålegg av hjelpetiltak, omsorgsovertakelse eller plassering på barnevernsinstitusjon uten samtykke.

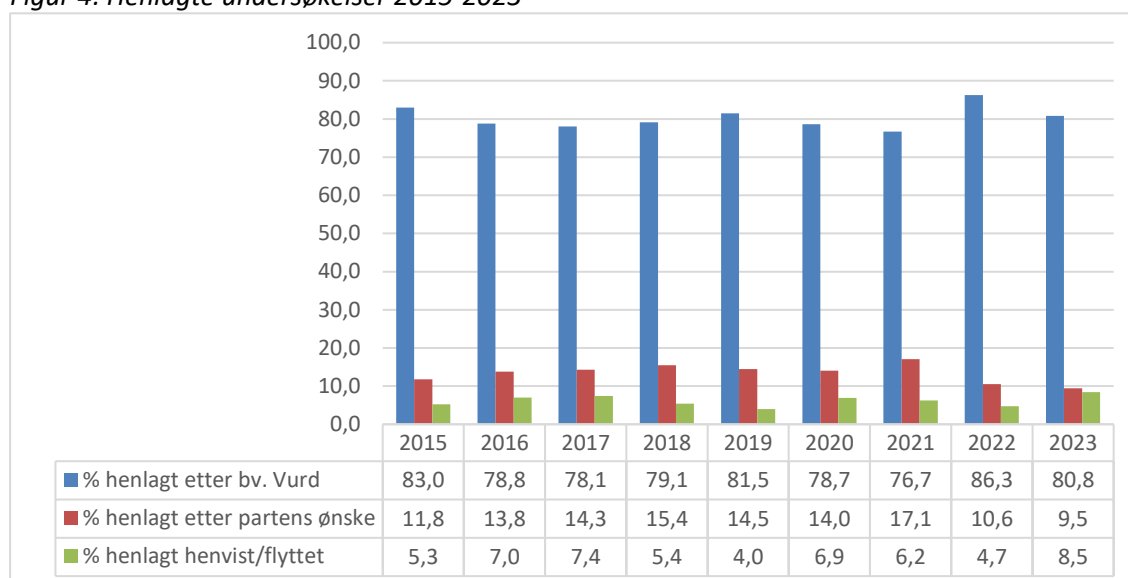
Figur 3: Antall nye undersøkelser 2015-2023

Tabell 3: Prosentvis henlagte undersøkelser 2015-2023

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
% henlagt	62,1%	63,9%	55,4%	61,4%	64,1%	62,4%	67,8%	62,4%	61,0%

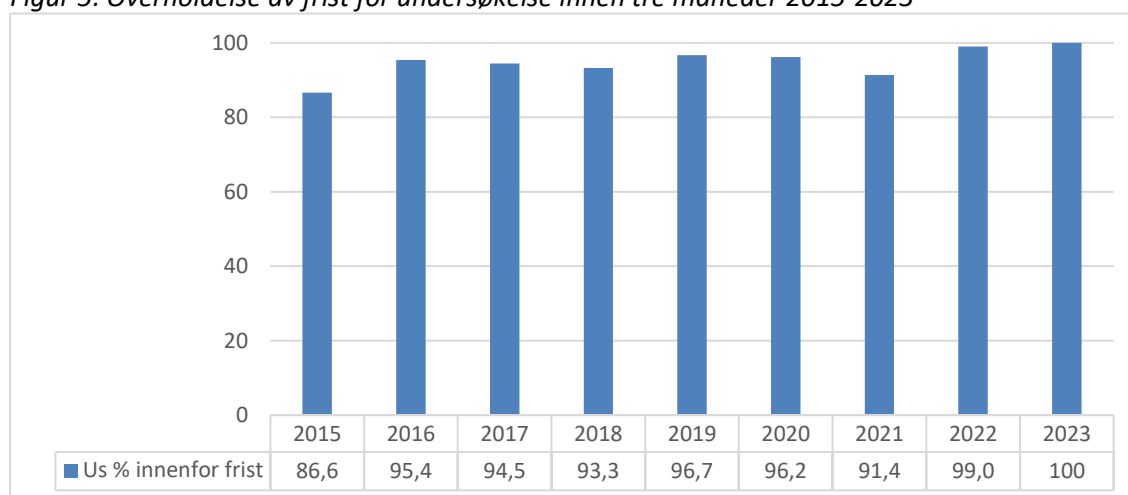
Figur 4: Henlagte undersøkelser 2015-2023

Henlagt henvist/flyttet betyr: henvist til annen instans eller henlagt grunnet flytting

I 2023 ble undersøkelser rundt 38 barn henlagt, fordi partene ikke samtykket til hjelpetiltak fra barnevernstjenesten. Det var en vesentlig økning i andelen undersøkelser som ble henlagt grunnet flytting eller henvisning til annen instans.

Figur 5: Overholdelse av frist for undersøkelse innen tre måneder 2015-2023

En undersøkelse kan oppleves som et sterkt inngrep i privatlivet, og det er tydelige lovkrav til overholdelse av frist for gjennomføring av undersøkelser innen tre måneder. Det er et mål å ha færrest mulig fristbrudd. Antallet undersøkelser som er gjennomført innen frist har økt siden 2015. Der det er risiko for fristbrudd underrettes barnevernssjef gjennom etablerte rutiner for eskalering i linjen, for vurdering av årsak og eventuell iverksetting av korrigerende tiltak. De vanligste årsakene til fristbrudd i perioden er (i stigende rekkefølge):

- vanskelig å få tak i familie og barn
- foreldre eller barn unndrar seg kontakt med barnevernstjenesten
- komplisert/sammensatt sak

I 2023 er det ingen fristbrudd på undersøkelser, og det er også en nedgang i antallet utvidede undersøkelser fra 44 i 2022 til 19 i 2023.

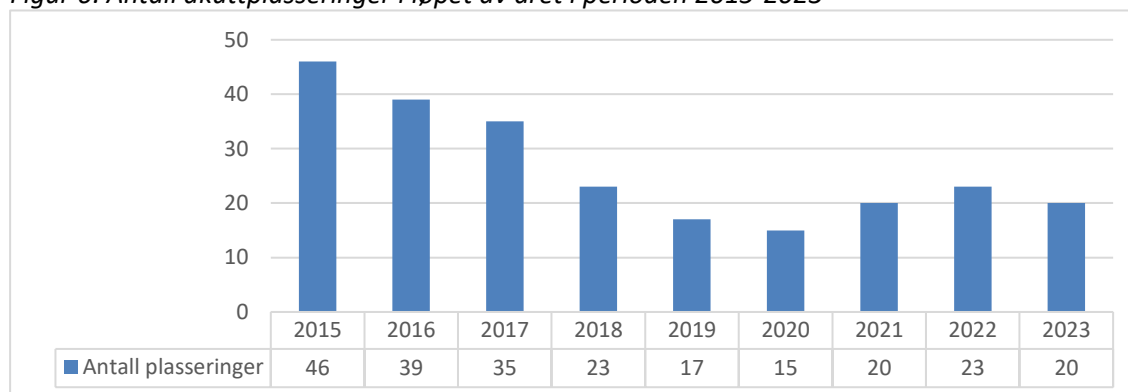
4.2.3 Akutt plasseringer

Den vanligste årsaken til at barn og unge er blitt akutt plassert, er at de har vært uten omsorg fordi foreldrene har vært syke eller ikke har kunnet utøve omsorg av andre grunner. Det har i 2023 vært

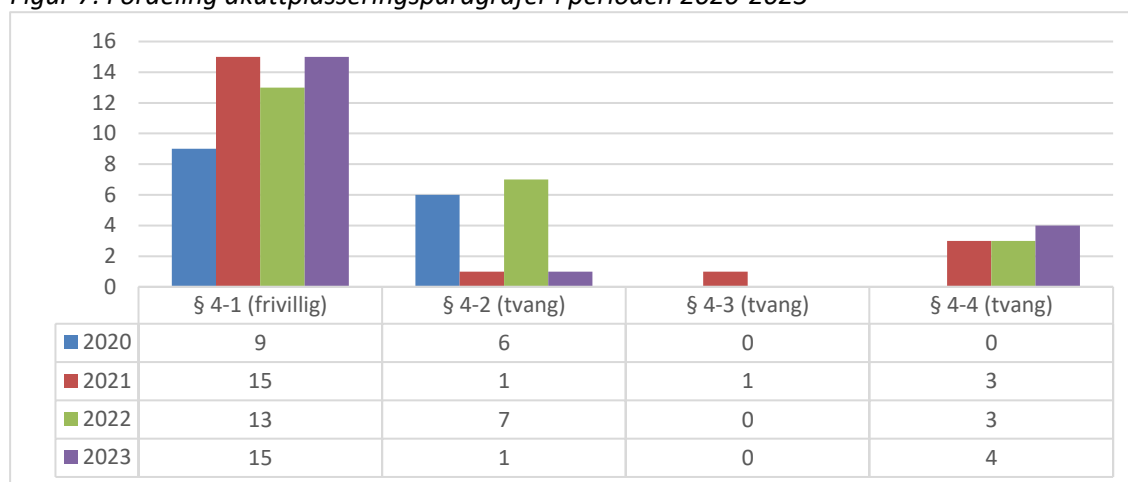
20 akutt plasseringer som har berørt 15 familier. Dette er en nedgang fra 2022. Variasjon i antallet barn som akutt plasseres fra ett år til et annet kan forekomme eksempelvis ved plassering av søsken. 10 av akutt plasseringene ble besluttet av barnevernvakten, som har som hovedoppgave å følge opp henvendelser og akutte situasjoner på kveldstid, i helger og i høytider mens barnevernstjenesten er stengt.

Det har over tid vært jobbet systematisk med kvalitet og kvalitetssikring i akutte situasjoner for å forebygge akutt plasseringer i hele tjenesten. Nedgangen over tid har vært i tråd med økt kunnskap om de store belastninger det er for barn å bli plassert akutt, og tjenestens faglige retning de senere årene.

Figur 6: Antall akutt plasseringer i løpet av året i perioden 2015-2023

Figur 7: Fordeling akutt plasseringsparagrafer i perioden 2020-2023

De aller fleste akutt plasseringene i 2023 var med samtykke.

4.2.4 Barn og unge med barnevernstiltak

Barnevernstjenesten kan iverksette ulike typer barnevernstiltak etter barnevernsloven med samtykke fra partene (foreldre og barn over 15 år):

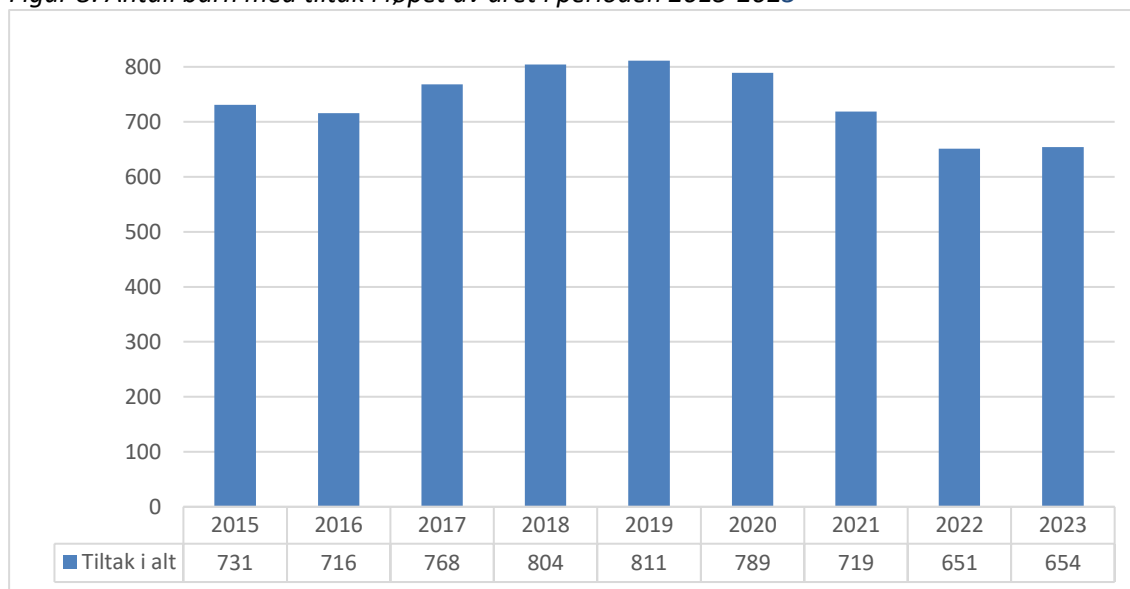
- frivillige hjelpetiltak i hjemmet
- frivillig plassering utenfor hjemmet
- frivillig plassering på institusjon for behandling når barnet har vist alvorlige atferdsvansker

Hvis iverksetting av frivillige hjelpetiltak ikke er tilstrekkelig for at barnet har oppvekstforhold som sikrer deres helse og utvikling, har barnevernstjenesten et ansvar for å finne andre muligheter for barnet. Det kan være nødvendig å fremme forslag om å pålegge hjelpetiltak, eller å finne en omsorgsbasis utenfor hjemmet hvor barnet kan være for en kortere eller lengre periode. Dersom det ikke foreligger samtykke fra partene i saken, må barnevernstjenesten fremme sak for barneverns- og helsenemnda. Det er barneverns- og helsenemnda som fatter eventuelle vedtak om

omsorgsovertakelse eller pålegg av hjelpetiltak. Foreldre og barn over 15 år er part i egen sak, og får egen advokatbistand, om nødvendig hver for seg.

Antallet barn som barnevernstjenesten i Bærum er i kontakt med (melding, undersøkelse og tiltak) har vært nedadgående de siste tre årene. Denne utviklingen ses også på landsbasis (SSB), ikke bare i Bærum kommune. I 2022-2023 ser dette ut til å stabilisere seg.

Figur 8: Antall barn med tiltak i løpet av året i perioden 2015-2023

4.2.4.1 Enslige mindreårige

Barnevernstjenesten har ansvar for å fatte og følge opp vedtak som hjemler og forplikter barnevernsfaglig oppfølging av enslige mindreårige i Bærum kommune. I 2023 ble det fattet vedtak om bosetting og oppfølging av åtte enslige mindreårige, hvorav en hadde ukrainsk opprinnelse. Vanlige oppfølgingsvedtak kan være bosetting i kommunens bofellesskap eller i fosterhjem, råd og veiledning, støttekontakt eller økonomiske ytelser. Barnevernstjenestens internkontrollplikt ([Rettsdata \(bufdir.no\)](https://rettsdata.bufdir.no)) overfor kommunens bofellesskap for enslige mindreårige følges opp gjennom jevnlig møter på systemnivå, ledernivå og saksnivå mellom barnevernstjenesten og flyktningkontoret.

Tabell 4: Enslige mindreårige fordelt etter alder og bosted, situasjonsbilde desember 2023

Enslige mindreårige	totalt	0-17 år	18-20 år	21-25 år
EM på hybel	13	0	4	9
EM i fosterhjem	0	0	0	0
EM i bofellesskap	9	6	3	0
EM i hybelfellesskap	4	2	2	0
Annet	7	3	3	1
Totalt	33	11	12	10

4.2.5 Hjelpetiltak og omsorgstiltak

Den største andelen barn som har tiltak fra barnevernstjenesten mottar frivillige hjelpetiltak, og i 2023 utgjorde denne andelen 89,8 prosent. Andelen har holdt seg stabilt de siste årene, noe som er i samsvar med ønsket tjenesteutvikling i barnevernstjenesten.

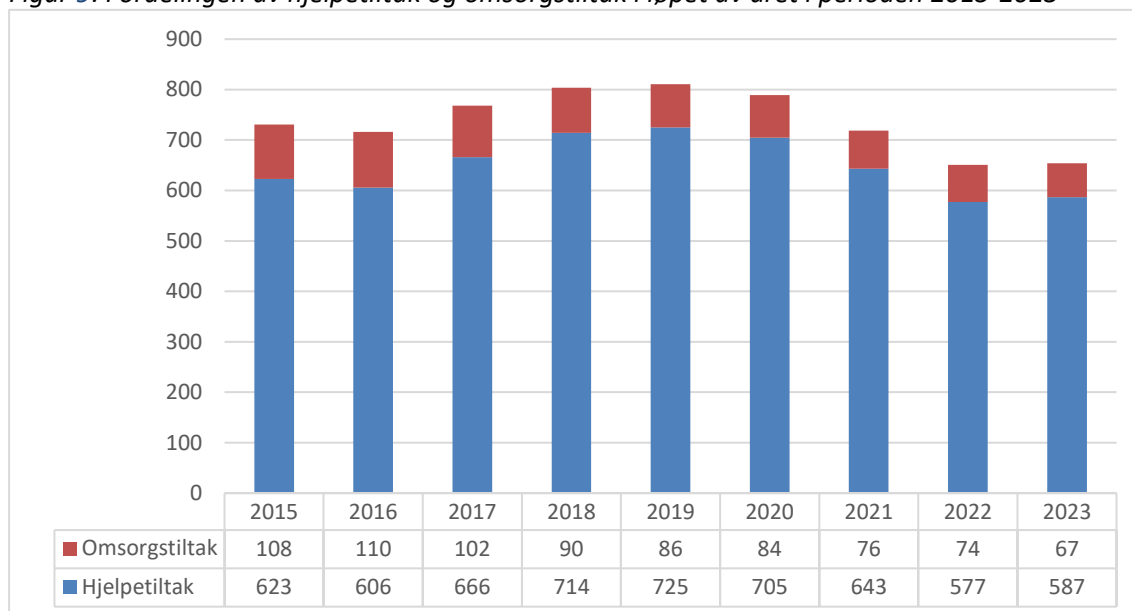
Frivillige hjelpetiltak etter barnevernsloven skal ha som formål å bidra til positiv endring hos barnet eller i familien, og kan bare settes i verk dersom sakens parter samtykker.

Dersom partene ikke samtykker, kan det fremmes forslag om pålegg av hjelpetiltak til barneverns- og helsenemnda. I perioden 2018-2020 ble det iverksatt hjelpetiltak med pålegg i én familie hvert av

årene, mens det i perioden 2021-2023 ikke ble iverksatt et eneste hjelpetiltak med pålegg fra nemnda. Pålegg av hjelpetiltak benyttes svært sjelden av barnevernstjenesten i Bærum.

Omsorgstiltak innebærer at barnevernstjenesten har overtatt omsorgen for barnet etter vedtak i barneverns- og helsenemnda jf. bvl § 5-1 (tidligere bvl § 4-12, opphevet 31.12.22). 10,2 prosent av barna mottar omsorgstiltak. Den klart største andelen av de plasserte barna bor i fosterhjem fremfor institusjon, noe som også er en ønsket faglig utvikling

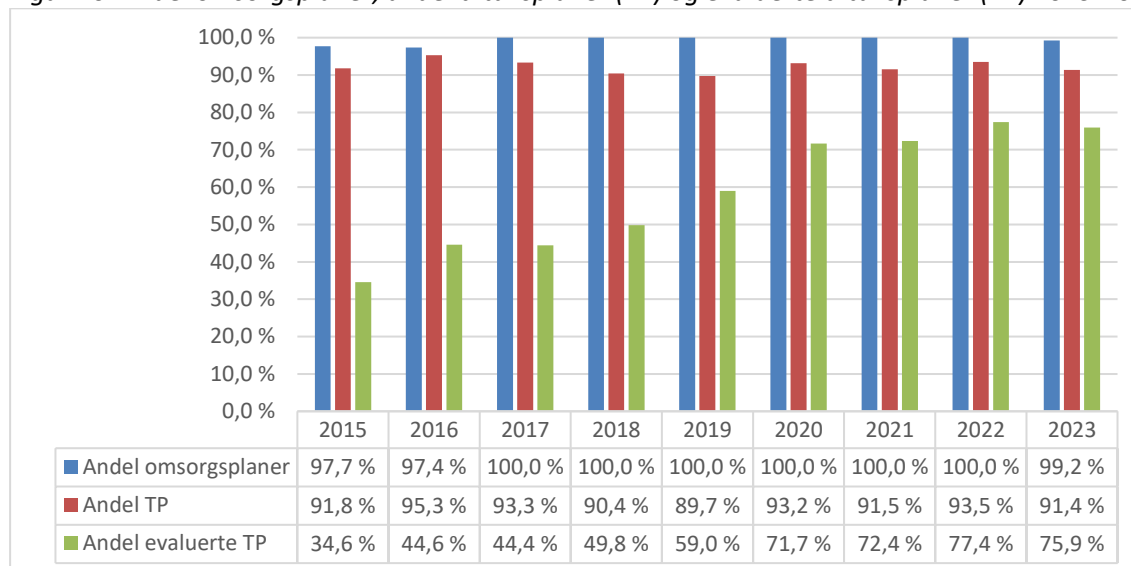
Figur 9: Fordelingen av hjelpetiltak og omsorgstiltak i løpet av året i perioden 2015-2023

Når barnevernstjenesten treffer vedtak om hjelpetiltak, skal den utarbeide en plan for tiltakene og for oppfølgingen av barn og foreldre. Planen er et viktig verktøy for å dokumentere utviklingen i saken, barnets og foreldrenes mening, barnevernstjenestens vurderinger og for å strukturere arbeidet. Hvor ofte det må foretas evaluering av tiltakene som iverksettes, må vurderes konkret i den enkelte sak, basert på hvilke hjelpetiltak som er satt inn samt barnets og foreldrenes behov. Ved all oppfølging og utarbeidelse av planer er det viktig at barnevernstjenesten involverer og samarbeider med barn og foreldre. Det er et lovkrav at evalueringer skal foretas jevnlig, og vanlig praksis er fire ganger i året.

Ved omsorgsovertakelse skal barnevernstjenesten utarbeide en plan for barnets omsorgssituasjon og for oppfølgingen av barnet og foreldrene. Planen skal beskrive barnets fremtidige omsorgssituasjon, og hvor barnet skal bo og vokse opp. Omsorgsovertakelser er i utgangspunktet midlertidige, og det må derfor i planen redegjøres for forutsetningene for tilbakeføring til hjemmet. I tillegg skal planen tydeliggjøre om barnet har særlige behov som må følges opp. Det skal også utarbeides en egen plan for barnets samvær og kontakt med familie og nettverk.

Figur 10: Andel omsorgsplaner, andel tiltaksplaner (TP) og evaluerte tiltaksplaner (TP) 2015-2023

Andelen barn med opprettet og aktiv omsorgsplan og plan for tiltak er jevnt over høy. Antallet evaluerte planer er stigende over tid, men det jobbes fortsatt med enda bedre måloppnåelse på området. Nedgang i andel planer og andel evaluerte planer fra 2022 til 2023 vurderes å være et resultat av ulike forhold, blant annet utilsiktede forsinkelser ved rekrutteringer og utfordringer knyttet til kapasitet i avdelingene som følge av dette. Evaluering av planer sees på som nødvendig for å sikre nødvendig og lovpålagt medvirkning, og for å kunne vurdere om tiltakene er virksomme og hjelpsomme for barnet. Evaluering av planer er en prioritert oppgave for avdelingene som har ansvar for dette, og styringsdata på området rapporteres månedlig til barnevernsjefen og følges opp av avdelingsledere.

4.2.5.1 Spesialiserte og evidensbaserte barnevernsfaglige hjelpetiltak i tjenesten:

ABC (The Attachment and Biobehavioral Catch-up Intervention)

ABC er et spesialisert foreldreveiledningstiltak til foreldre med barn i alderen 6 måneder - 2 år. Hensikten med tiltaket er å styrke foreldrenes sensitivitet og responsivitet basert på foreldrenes utfordringer, og barnets behov. ABC-metoden har solid forskningsmessig dokumentasjon som har vist å fremme trygg tilknytning, språkutvikling, impuls kontroll, samt å normalisere barnets stress-reguleringsystem. ABC-veilederne er sertifisert ved Universitetet i Delaware, USA, i regi av RBUP Øst og Sør.

Veiledningen foregår i hjemmet, én gang per uke, og har fokus på følgende sentrale temaer:

- å gi barnet kjærlig omsorg
- å følge barnets initiativ og glede seg sammen med barnet
- å unngå skremmende atferd

ABC-veileder kommenterer samspillet mellom foreldre og barn underveis, og benytter videoopptak av foreldre og barn sammen i veiledningen. Videoopptak gjør det mulig å finstudere barnets signaler, og kan bidra til å bevisstgjøre foreldrene på hva barnet har behov for og hva foreldrene kan gjøre for å styrke tilknytningen. Ved å tilby ABC-veiledning i hjemmet kan foreldrene øve på foreldreferdigheter der familien lever sammen, og har derved en større overføringsverdi. Utbyttet av veiledningen kan i noen sammenhenger øke, når temaene gis både visuelt og muntlig og det er mulig for foreldrene å se både barnets og sin egen endring. ABC-veiledning øker bevisstheten om foreldrenes ressurser, fremmer foreldrenes mestringsfølelse og øker motivasjonen til å ta imot hjelp. I 2023 mottok 3 familier ABC-veiledning.

PMTO (Parent Management Training – Oregon)

PMTO er et veiledningsprogram for familier med barn i aldersgruppen 3-12 år, der barnets atferd skaper vansker i samspill med andre. Programmet ble implementert i Norge for ca. 20 år siden, i regi av NUBU og Bufetat.

Målet med PMTO-behandlingen er å forsterke det emosjonelle båndet mellom foreldre og barn slik at et negativt familiesamspill brytes, og barnets prososiale utvikling fremmes og styrkes. Det jobbes med å snu negative, tvingende samspillsmønstre, og utvikle foreldrenes holdninger og oppfatning av barnet. Foreldrene lærer å bli mer sensitive, tar flere positive initiativ, får bedre kommunikasjonsferdigheter og blir bedre på å regulere egne følelser. Dette igjen gjør at barnets og foreldrenes relasjon bedres og barnet gis nye utviklingsmuligheter.

PMTO innebærer ukentlige møter mellom terapeut og foreldre i cirka 15-30 uker. Hvis atferden viser seg i barnehage/skolearenaen, involveres også kontaktpersoner derfra i behandlingen.

38 barn og deres familier mottok PMTO behandling i 2023.

RFT (Relasjonsfokuset familieterapi), tidligere FFT (Funksjonell familieterapi)

FFT endret i begynnelsen av 2023 navn til RFT (Relasjonsfokuset familieterapi). Bakgrunnen for dette var at NUBU (Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge), i samråd med Bufdir valgte å avslutte sin lisensavtale med utviklerne av FFT i USA. NUBU står nå som ansvarlig for videre utvikling og tilpasning av RFT til norske forhold, samt for kvalitetssikring og oppfølging av behandlingstilbudet som gis av RFT-teamene i Norge.

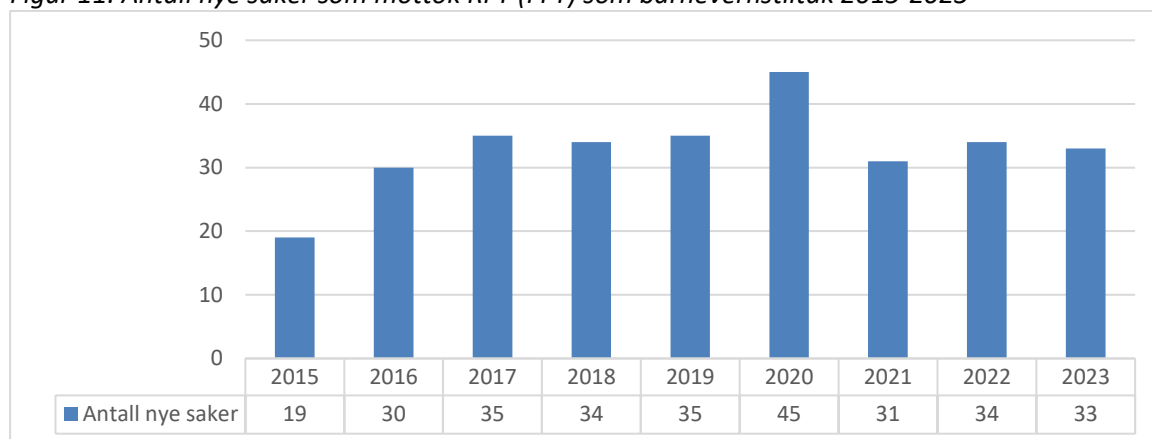
RFT bygger på internasjonal og norsk forskning på familieterapeutisk behandling for ungdom. Målgruppen er ungdom mellom 11 og 18 år og deres familier, der ungdommen viser problematferd knyttet til skole, rus, antisosial atferd, kriminalitet og/eller vold, samt eventuelle tilleggsproblemer hva gjelder psykisk helse. Målet med RFT-behandling er at ungdommen skal kunne bli boende hjemme, uten alvorlig bekymring for hans eller hennes utvikling eller for spillet i familien. RFT kan også være et behandlingstilbud i barnevernssaker av noe mindre alvorlig karakter, hvor ungdommens problematferd er avgrenset til ett system og der det er risiko for utvikling av mer alvorlige atferdsvansker. Ungdom med alvorlig risikoatferd der det er behov for døgntilgjengelighet, henvises til Multisystemisk terapi (MST), som er et spesialisert hjelpetiltak rettet mot samme målgruppe i regi av statlig barnevern/Bufetat.

Teamet i barnevernstjenesten i Bærum startet opp høsten 2013, og har siden dette og fram til utgangen av 2023 jobbet med 313 ungdomsfamilier. I 2023 jobbet teamet med totalt 46 saker, hvorav 37 var fra Bærum. Gjennomsnittsalderen for de ungdommene som ble henvist er 14,5 år, 61 % var gutter og 39 % var jenter. Det er særlig skolefravær og forekomst av vold som er de hyppigste henvisningsårsakene, i tillegg til konflikter mellom ungdom og foreldre. Deretter følger bruk av rusmidler og kriminalitet som henvisningsårsak, samt tilbakeføring fra plasseringer/institusjon. Snittscoren på risikofaktorer ved inntak har gått noe opp siden foregående år.

Resultater for RFT viser følgende fra 2023:

- Av sakene som er avsluttet i 2023 fullførte 83 % behandlingen.
- Behandlingslengden for fullførte saker er i snitt 155 dager, dvs. 5 mnd.
- Ved avslutning bor samtlige ungdom hjemme, og de aller fleste er lovlydige og rusfrie. På gruppenivå er det også en betydelig bedring sammenlignet mot inntak på de øvrige nasjonale målene for behandlingen (avstår fra vold, går på skolen).
- 56 % av Bærumssakene som er fullført i 2023 er henlagt etter fullføring av RFT (dvs. ikke lengre behov for barnevernstiltak).
- 22 % av Bærumssakene som er fullført i 2023 har mindre omfattende barnevernstiltak som ansvarsgrupper, miljøarbeider eller oppfølging fra saksbehandler.
- 22 % av Bærumssakene har fortsatt oppfølging av barnevernstjenesten i form av nye endringsrettede tiltak eller plassering.

Figur 11: Antall nye saker som mottok RFT (FFT) som barnevernstiltak 2015-2023

MST-CAN (Multisystemic Therapy - Child Abuse and Neglect):

MST-CAN er et evidensbasert behandlingstiltak drevet av barnevernstjenesten i Bærum kommune, i samarbeid med Asker kommune som disponerer plasser i tiltaket. Tiltaket er hjemlet i Lov om barnevern § 3-1. MST-CAN er en intensiv behandling for familier med barn mellom 6 og 18 år, hvor barnevernstjenesten er bekymret for at det forekommer vold og/eller omsorgssvikt i hjemmet. Dette er et behandlingstiltak for de mest alvorlige og komplekse barnevernssakene, med hensikt å sikre trygge omsorgsforhold for barna og å forhindre omsorgsovertakelse og plassering utenfor hjemmet. I behandlingen er det intervensjoner rettet mot både foreldre og barn, og ulike tiltak som retter seg mot familienes praktiske behov. Det er fokus på rask konflikt- og sikkerhetshåndtering, for å avverge nye episoder med vold og/eller omsorgssvikt og å skape et vedvarende trygt og omsorgsgivende miljø for barna. Behandlingen er hjemmebasert og intensiv (seks til ni måneder, med tre til fem møter i uken), hvor MST-CAN-teamet er tilgjengelig for familiene hele døgnet, alle dager. Flere internasjonale studier har vist at MST-CAN har større effekt enn andre behandlingsformer for målgruppen. Det er foreløpig ikke blitt gjennomført forskning på effekten av MST-CAN i norsk kontekst. En pilotstudie fra Universitetet i Oslo (2021) om barna og foreldrenes psykososiale problemer, altså hvor sinte, redde og lei seg barn og foreldre var, før og etter behandlingen, konkluderte med at både foreldre og barn fikk det bedre gjennom behandlingen og at tiltaket derfor synes å være effektivt også i norsk kontekst. Bærum kommune følger, i samarbeid med NUBU, opp data angående familiene MST-CAN teamet har hatt i behandling. Etter snart åtte år i drift har teamet stadig gode resultater. Siden oppstart i 2016 har vi hatt 63 familier og 131 barn i behandling, og 46 familier med 98 barn har fullført behandling. Ved oppfølging ett år etter behandlingsslutt, bor 70 % av disse barna fortsatt hjemme.

Frem til sommeren 2023, da MST-CAN Vestfold ble startet opp, var Bærum eneste vertskommune for behandlingstiltaket. Interessen for implementering av tiltaket, både fra andre kommuner og fra direktoratet øker stadig, og fagmiljøet rundt behandlingstiltaket i Norge vokser. Det vurderes som verdifullt, slik at det er mulig å utvikle robuste fagmiljøer i og rundt dette spesialiserte tiltaket for familier som lever i svært høy risiko.

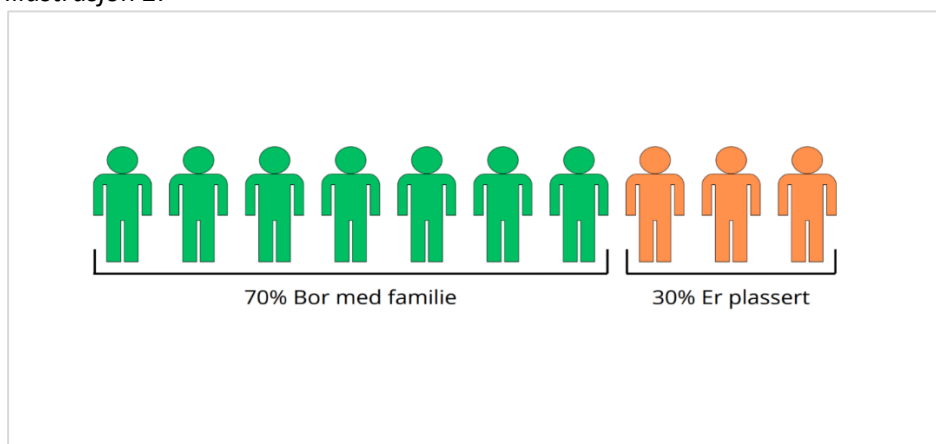
Tabell 5: Barnevernstjenestens bruk av tiltaket MST-CAN, fordelt på år siden oppstart.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Barn i behandling*	14	27	38	31	26	27	28	19
- Bærum	10	20	23	19	16	14	17	11
- Asker	4	7	15	12	10	13	11	8
Familier*	8	14	16	14	13	14	13	8
- Bærum	6	11	11	10	9	8	9	5
- Asker	2	3	5	4	4	6	4	3
Antall barn som bor hjemme etter 1 år	12	15	23	28	18	17	9**	-
Gjennomsnitt alder ved oppstart	12	10	8	9	9	9	10	10

*Antall i behandling angir antall barn/familier som er i behandling det gjeldende året. Ett barn/en familie kan være i behandling som varer over flere år.

**Dette tallet er signifikant lavere enn tidligere år, hvilket skyldes at for 13 av de 28 barna som mottok behandlingen i 2022 har det ennå ikke gått 12 mnd. etter avsluttet behandling og informasjon om de bor hjemme er ikke innhentet enda.

Illustrasjon 2:

4.2.6 Barn og ungdom plassert utenfor hjemmet

Fosterhjem:

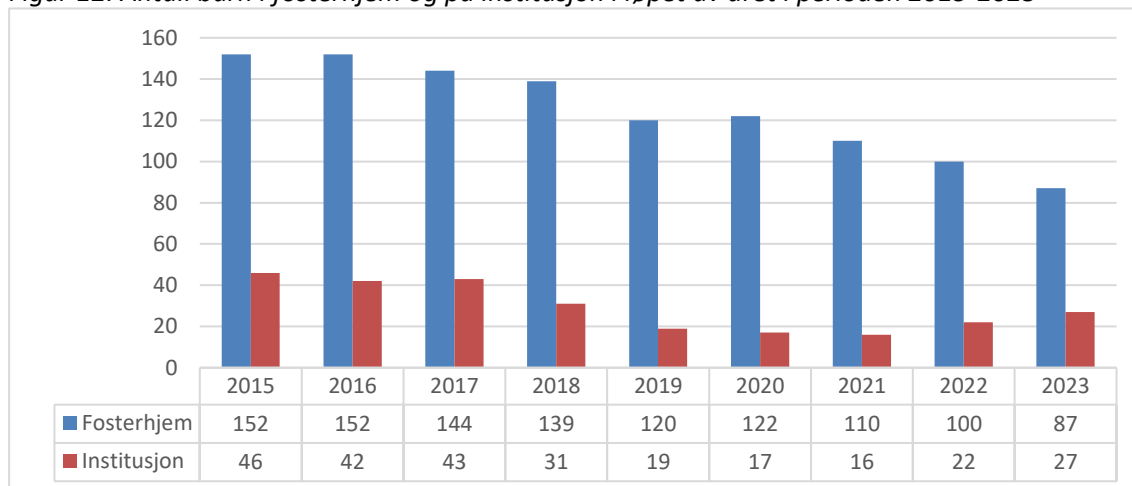
Fosterhjem er private familier som ivaretar omsorgen for barn som i en kortere eller lengre periode ikke kan bo hos sine foreldre. Fosterforeldre skal ha særlig evne til å gi barn et trygt og godt hjem, samt evne og vilje til å samarbeide med barnets foreldre og barnevernstjenesten.

Når et barn flytter i fosterhjem, er det enten etter samtykke fra foreldrene eller vedtak i barneverns- og helsenemnda. Alle fosterfamilier vurderes, godkjennes og følges opp av barnevernstjenestens avdeling omsorg. Det statlige barnevernet v/Bufetat har bistandsplikt overfor kommunen for rekruttering og formidling av fosterhjem, mens det tilligger kommunalt barnevern å rekruttere fosterhjem i barnets slekt og nettverk. Det å rekruttere fosterforeldre fra trygge voksne som barnet allerede kjenner er prioritert, da det kan oppleves mindre inngripende. Denne målsetningen har de siste 2,5 årene hatt en negativ utvikling. Identifiserte årsaker er at barna som trenger fosterhjem i utgangspunktet har begrenset tilgang til sin slekt og sitt nettverk, samt at de totale omsorgsoppgavene for barna øker. Dette medfører at kommunen i økende grad er avhengig av Bufetat og deres plikt til å formidle fosterhjem. Utfordringen vi i Bærum erfarer med å finne egnede fosterhjem, samsvarer med situasjonen nasjonalt, spesielt knyttet til å rekruttere fosterhjem til barn med sammensatte eller omfattende omsorgsbehov.

Institusjon:

Bufetat har ansvar for drift og oppfølging av barnevernsinstitusjoner i Norge, og de fleste er rettet mot ungdom som målgruppe. Barn under 12 år som ikke kan bo hjemme, bor som regel i fosterhjem. Det kan være mange og ulike grunner til at en ungdom ikke kan bo hjemme hos foreldrene eller i en familie. Noen institusjoner omtales som oppvekstinstitusjoner, der det er meningen at ungdommen kan vokse opp og bo over tid. Andre institusjoner har spesialiserte programmer rettet mot ungdommer med alvorlige rus- eller atferdsvansker, hvor det antas at ungdommene skal tilbake til hjemmet etter endt behandling.

Figur 12: Antall barn i fosterhjem og på institusjon i løpet av året i perioden 2015-2023

I tillegg til nedgang i antall barn som vokser opp i fosterhjem, er antallet barn som er i behov av å bo på institusjon redusert kraftig siden 2015, særlig i perioden 2019 -2021. Nedgangen vurderes å henge sammen med etableringen av FFT (RFT), MST-CAN, PMTO og andre spesialiserte barneverntiltak integrert i barnevernstjenesten.

Det har vært en økning i det totale antallet ungdommer som har bodd på institusjon i løpet av 2023. Noen av disse ungdommene har hatt utilsiktede flyttinger fra fosterhjem til institusjon, og noen har hatt psykiske helseutfordringer som har gjort det vanskelig for dem å bo hjemme. Det er lite som tyder på at vi ser en utvikling med et stadig økende antall ungdommer som institusjonsplasseres, men det følges likevel nøye opp. 12 ungdommer bodde i institusjon per 31.12.23

I 2023 har det i perioder vært noe ventetid på institusjonsplasser fra Bufetat, både når det gjelder akuttplasser og institusjonsplasser som er tenkt å vare over noe tid. Bufetat har bistandsplikt overfor kommunene og tok som følge av den økte ventetiden initiativ til flere samarbeids- og informasjonsmøter med kommunene i regionen gjennom 2023. Til tross for at dette ikke i seg selv frembragte flere plasser eller kortet ned ventetiden, ble initiativet oppfattet positivt av Bærum barnevernstjeneste, og forsterket samarbeidet i saker som krevde ekstra oppfølging. I hovedsak har Bufetats bistandsplikt overfor Bærum barnevernstjeneste vært ivaretatt fortløpende.

Utilsiktet flytting:

En utilsiktet flytting innebærer at flyttingen fra fosterhjemmet eller institusjonen skjer tidligere enn planlagt på grunn av ulike forhold.

Barnevernstjenesten har fra fjerde kvartal i 2019 innført en intern registrering av flyttinger som skjer som følge av at fosterforeldrene selv sier opp avtalen med kommunen, eller at en institusjon legges ned. I perioden 2019-2023 har det totalt vært 27 utilsiktede flyttinger fordelt på 18 barn.

Gjennomsnittlig innebærer det at om lag tre til fire barn hvert år må flytte fra fosterhjem/institusjon uten at dette har vært planlagt eller ønskelig. Barnevernstjenesten anser det som nødvendig så langt som mulig å avverge utilsiktede flyttinger.

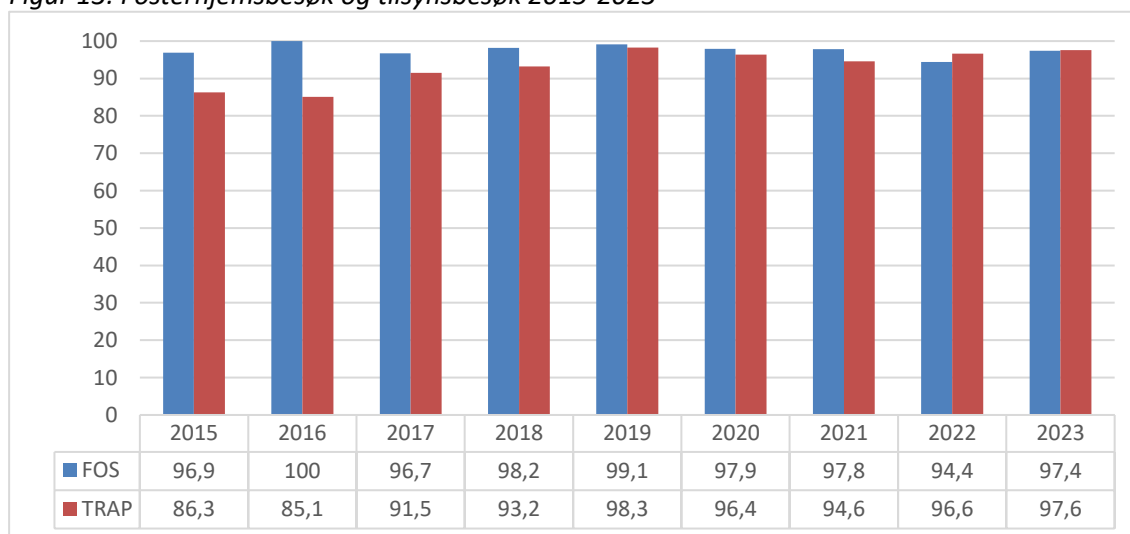
Fosterhjemsbesøk (FOS):

Barnevernstjenesten har plikt til å besøke fosterhjemmet så ofte som nødvendig, men minimum fire ganger i året. For barn som har vært plassert i fosterhjem i mer enn to år, kan barnevernstjenesten vedta at antall besøk skal reduseres til minimum to ganger i året. Antallet fosterhjemsbesøk vurderes i hver sak, og tilpasses hvert enkelt barn.

Tilsynsbesøk (TRAP):

Kommunen skal føre tilsyn med hvert enkelt barn i fosterhjem fra plasseringstidspunktet og frem til barnet fyller 18 år. Formålet med tilsynet er å føre kontroll med at barnet får forsvarlig omsorg i fosterhjemmet, og sikre at de forutsetninger som ble lagt til grunn for plasseringen blir fulgt opp. Kommunen skal føre tilsyn med barnet så ofte som nødvendig, men minimum fire ganger i året. For barn over 15 år som har vært plassert i mer enn to år, kan fosterhjems kommunen vedta at tilsynet reduseres til minimum to ganger i året, dersom forholdene i fosterhjemmet anses som gode.

Figur 13: Fosterhjemsbesøk og tilsynsbesøk 2015-2023

Barnevernstjenesten har samlet hatt en økning i gjennomførte fosterhjemsbesøk og tilsynsbesøk i perioden og er nå nært opp mot 100 %. I 2023 gjennomførte barnevernstjenesten 97,4 % av lovpålagte fosterhjemsbesøk. Det vil si at det kun manglet to lovpålagte fosterhjemsbesøk og tilsvarende ett tilsynsbesøk i 2023. Årsak til slike mangler kan være at det er planlagt besøk på slutten av halvåret som uforutsett blir avlyst (f.eks. grunnet sykdom), slik at vi er over i et nytt rapporteringshalvår innen besøket gjennomføres. Da vil besøket komme opp som en «mangel» i halvårsrapporteringen.

Når det gjelder nye plasseringer i fosterhjem, er kravet ett besøk per påbegynt kvartal det første året. Dette kan være utfordrende, og ikke nødvendigvis hensiktsmessig av hensyn til barnet, å gjennomføre i de tilfeller plasseringen skjer kort tid før fristen for en halvårsrapportering. Det ble gjennomført ni ekstra fosterhjemsbesøk i tillegg til de lovpålagte i 2023, noe som tilsier at det også blir gjennomført flere fosterhjemsbesøk i saker hvor det faglig sett vurderes et behov for dette.

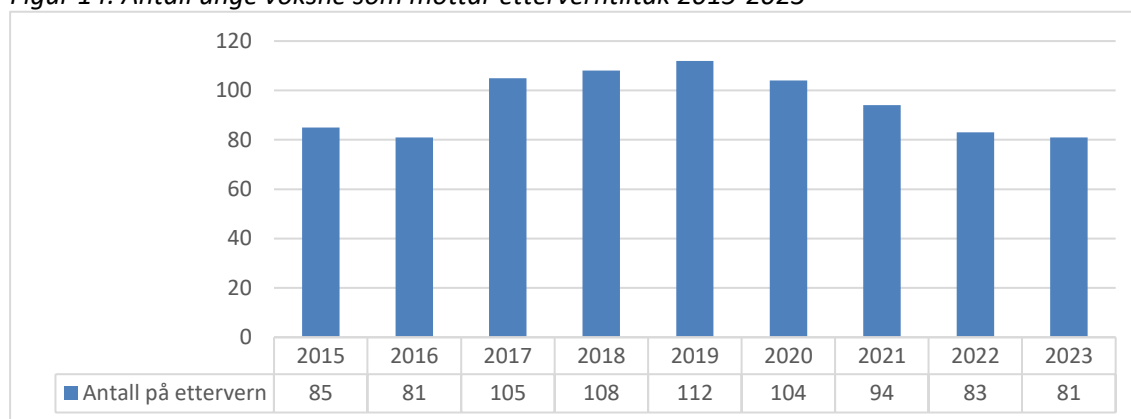
4.2.7 Unge voksne som mottar ettervern fra barnevernstjenesten

Når ungdommen samtykker, kan barnevernstiltak som er iverksatt før barnet har fylt 18 år, opprettholdes eller erstattes av andre tiltak som er omhandlet i barnevernsloven inntil barnet har fylt 25 år. Formålet med ettervern er å ivareta ungdommer som har hatt tiltak fra barnevernstjenesten, og som fortsatt trenger bistand og støtte etter nådd myndighetsalder og i overgangen til voksenlivet.

Barnevernstjenesten har et særlig ansvar for oppfølging av unge voksne som har vært under barnevernets omsorg. Ettervern er å anse som en beskyttende faktor for unge voksne som befinner

seg i en sårbar livsfase. Andre tjenester tilbud og oppfølging av de unge voksne i denne fasen, sammen med ettervern fra barnevernstjenesten, er også vesentlig for en god start på voksenlivet.

Figur 14: Antall unge voksne som mottar etterverntiltak 2015-2023

I figur 14 vises antall unge voksne med etterverntiltak pr 31.12. Det totale antallet som har mottatt ettervern i løpet av et år kan derfor være høyere da saker som ble avsluttet før 31.12. ikke er medregnet.

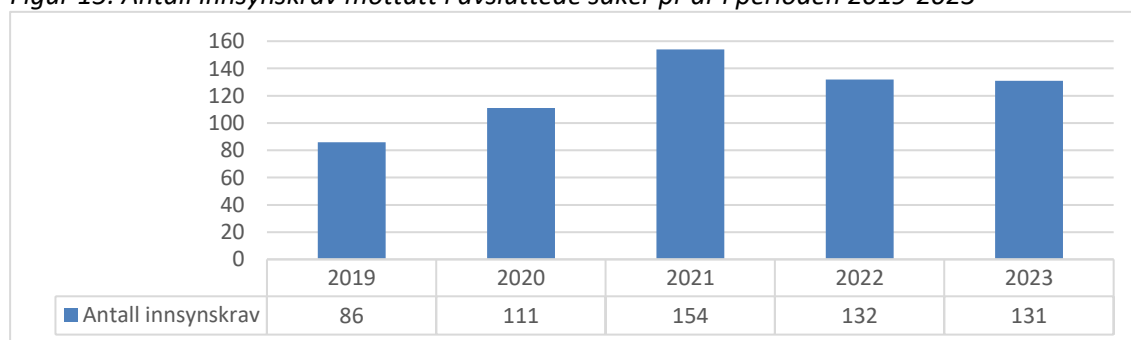
Fra 01.01.21 ble retten til ettervern fra barnevernet utvidet fra 23 til 25 år, og det var forventet at denne lovendringen kunne gi en økning i antall unge voksne som mottar ettervern. Så langt har vi imidlertid sett en nedgang over de siste fire årene. Dette er en utvikling som kan ha flere årsaksfaktorer som f.eks.:

- En generell og forventet nedgang i antallet enslige mindreårige flyktninger etter 2015-2016.
- En mer presis praktisering av etterverntiltakene og aktiv dialog med ungdom om hva ettervern er.
- Et styrket samarbeid med andre instanser som har tilbud og tjenester rettet mot unge voksne i kommunen.
- Færre barn med tyngre plasseringstiltak totalt før 18 år, noe som innebærer mindre behov for etterverntiltak fra barnevernet.

4.2.8 Innsynskrav

Parter i en barnevernssak har rett til innsyn i opplysninger i saken, jf. forvaltningsloven §13 a nr 1. Parter i en barnevernssak er foreldre og barn over 15 år. De kan kreve innsyn og få utlevert dokumenter som omhandler dem både når saken er aktiv og etter at den er avsluttet.

Figur 15: Antall innsynskrav mottatt i avsluttede saker pr år i perioden 2019-2023

Fra og med 2019 er det ført statistikk over antallet innsynskrav barnevernstjenesten mottar i avsluttede saker. Det var en betydelig økning i antall innsynskrav i 2020 og 2021, og barnevernstjenesten omdisponerte ressurser internt for å imøtekomme dette. Tallene har gått noe ned i 2022 og 2023. En økning i antall innsynskrav kan ses på som uttrykk for økt oppmerksomhet om

rettsikkerhet og åpenhet om barnevern. Flertallet av de som ber om innsyn i barnevernssaker er advokater og rett/nemnd, foreldre, andre barnevernstjenester og klienten selv (i stigende rekkefølge).

Enkelte henvendelser kommer fra voksne som i sin barndom mottok tiltak fra barnevernet, og som ber om innsyn i barnevernssaken sin fordi de ønsker informasjon også om andre instansers oppfølging overfor dem (for eksempel knyttet til skolegang, mobbing, helsehjelp mv.).

Unntaksvis blir det bedt om innsyn i egen sak som ledd i en prosess for å søke om erstatning for eksempelvis tapt barndom. Dette gjelder et fåtall saker med omfattende sakshistorikk som er saksbehandlet etter tidligere lovverk og praksis, noen fra flere tiår tilbake i tid. Oppfølgingen av slike henvendelser er komplekse og tidkrevende.

4.3 Nøkkeltall – økonomi og effektivisering:

Barnevernstjenesten er en lovpålagt tjeneste med rettighetsfestede tiltak til barn og unge i høy risiko. Den effektivisering og omstilling i barnevernstjenesten som har pågått siden 2016, har fortsatt i 2023.

Funksjon 244 *Barnevernstjeneste* omfatter hovedsakelig lønnsmidler til de fagansatte som følger opp barn og deres familier direkte i samtaler, møter og hjemmebesøk, som utøver hjelpetiltak i form av råd og veiledning til familier, bidrar til samarbeid rundt barnet sammen med andre instanser, samt ivaretar lovpålagte forvaltningsoppgaver etter barnevernsloven.

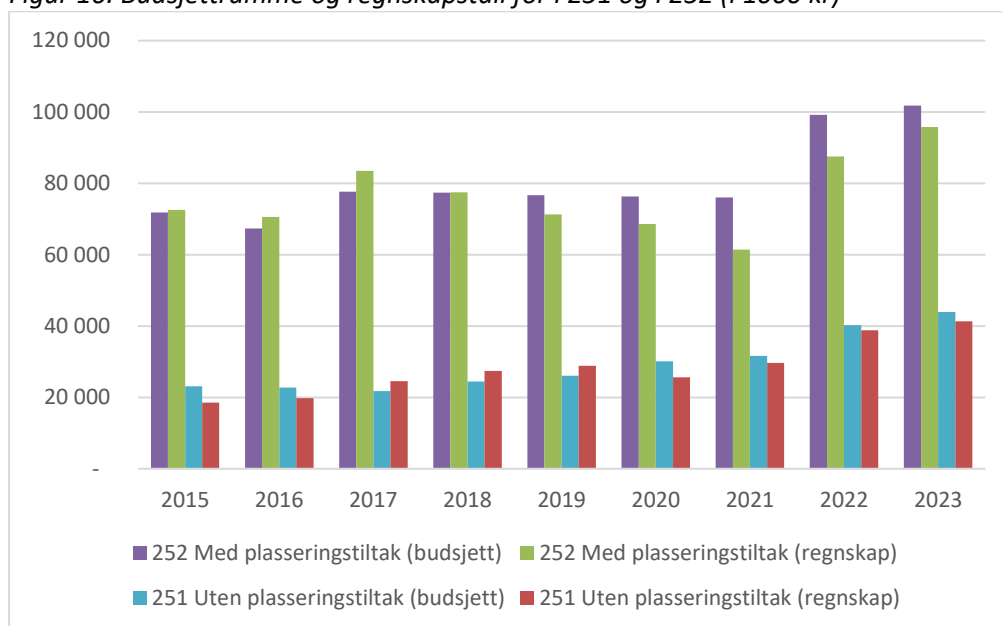
Funksjon 251 *Uten plasseringstiltak* omfatter inntekter og utgifter til tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet.

Funksjon 252 *Med plasseringstiltak* omfatter inntekter og utgifter til tiltak når barnet er plassert av barnevernet.

Kostnadsnivå og fordeling mellom funksjon 244, 251 og 252 varierer mellom landets barnevernstjenester, blant annet etter tjenestenes organisering internt og i kommunen for øvrig. I Bærum kommune registreres deler av kostnader til sentrale støtteenheter og fellesfunksjoner (HR, internkontroll, personal, økonomi- og regnskap, IT osv.), som overføres de ulike KOSTRA tjenestefunksjonene, også på funksjon 244.

Barnevernstjenesten har siden 2019 gått med et årlig mindreforbruk i varierende størrelse, som dels er resultat av den omstilling og effektivisering som barnevernstjenesten har gjennomført de seneste årene i forbindelse med oppvekstreformen. Dette har vært en viktig forberedelse før overgangen til ny finansieringsmodell fra 2022, der en betydelig større del av utgiftene til institusjonstiltak skal dekkes av kommunen. Det er derfor rettet et større fokus på systematisk forbyggende arbeid og spesialiserte tiltak i hjemmet iht. barnevernsloven, for å redusere kostnadsdrivende plasseringer i institusjon. Det er i hovedsak lavere kostnader på 252 *Med plasseringstiltak* som har gitt denne utviklingen de siste årene. Likevel må det forventes at kostnader til plasseringer i institusjon vil være ulike fra år til år; en eller flere institusjonsplasseringer som det er barnevernsfaglige begrunnelser for og nødvendig å gjennomføre, vil kunne gi store utslag i et budsjettår. Slike institusjonsplasseringer kan utgjøre en plutselig og uventet merkostnad som tjenesten må kunne håndtere for å ivareta barns lovfestede rett til hjelp. Situasjonen for barn og unge etter to års pandemi, økende kriminalitet blant unge, samt en økende andel barn og unge som strever med egen psykisk helse, kan føre til at flere barn vil trenge tiltak utenfor hjemmet i perioder. Behovet for beredskapshjem, spesialiserte fosterhjem og institusjonsplasser kan derfor øke, dersom ikke forebyggende barnevernsfaglige tiltak i og utenfor tjenesten har ønsket effekt med det første.

Figur 16: Budsjetttramme og regnskapstall for F251 og F252 (i 1000 kr)

I figur 16 vises en nedgang i 252 Med plasseringstiltak siden 2017, og fra 2019 har det vært lavere enn budsjettet. Samtidig har 251 Uten plasseringstiltak økt til mer enn budsjettet i årene 2017-2019. Dette avspeiler en systematisk og ønsket dreining i barnevernstjenestens forebyggende arbeid. I 2020 er budsjettet for 251 Uten plasseringstiltak økt, noe som skyldes at barnevernstjenesten i større grad investerte i tiltaksutvikling i hjemmet. Likevel ble faktiske kostnader mindre enn forventet, og 251 Uten plasseringstiltak gikk med et mindreforbruk. I 2022 går 251 Uten plasseringstiltak nesten i balanse og i 2023 er det et mindreforbruk som i hovedsak skyldes lønnskostnader.

Det bemerkes at satsene for kommunal egenbetaling økte i 2022 (se tabell 6). Derfor har både budsjett og regnskap økt betydelig i 2022 sammenliknet med 2021. Det er et avtagende mindreforbruk i perioden 2021-2023 på 252 Med plasseringstiltak.

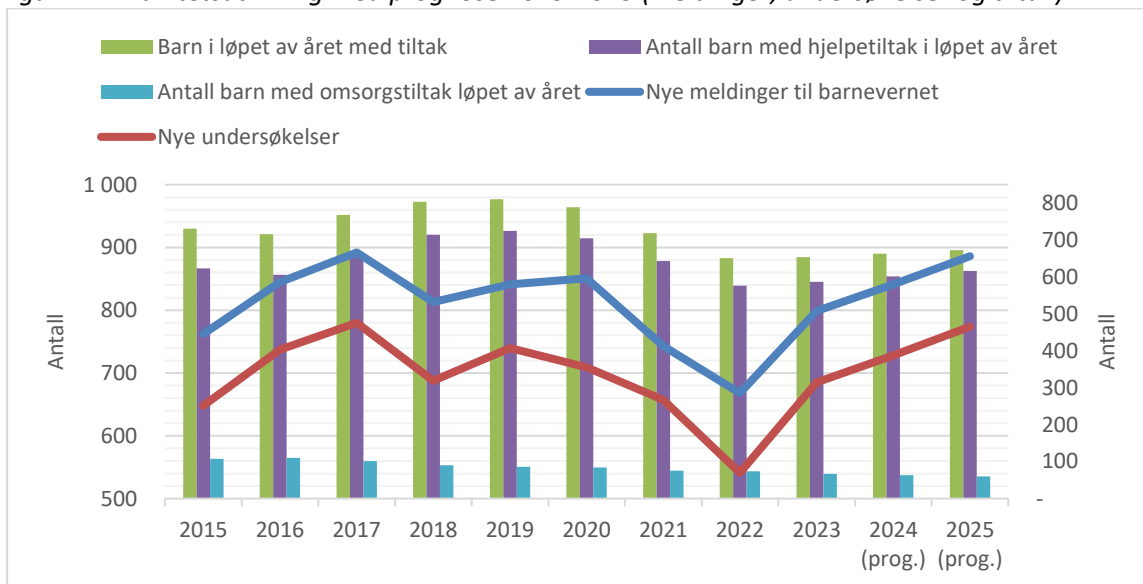
Tabell 6: Sats for kommunal egenbetaling per år for statlige tiltak

	2021	2022	2023	2023
Institusjonsplass	922 800	2 040 000	2 100 000	2 192 400
Senter for foreldre og barn (døgnopphold på senter)	922 800	852 000	876 000	914 520
Beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem**	434 400	1 020 000	1 020 000	1 096 200

Som del av den nasjonale barnevernreformen ble finansieringsmodellen på barnevernsfeltet endret i 2022. Den nye finansieringsmodellen overfører flere oppgaver og mer ansvar til kommunene, og samtidig fjernes refusjonsordningen mellom kommune og stat. I tabell 6 vises hvor mye satsene er økt for kommunal egenbetaling ved plassering i barnevernstiltak utenfor hjemmet. Barnevernstjenesten fikk økt budsjetttrammen med 29,3 millioner for 2022 for å møte de økte kostnadene knyttet til ny finansieringsmodell.

På grunn av pandemiårene har det vært vanskelig å lage en prognose for 2023 på bakgrunn av tidligere år, og det var i utgangspunktet forventet en svak nedgang i 2023. Likevel har både nye meldinger og nye undersøkelser økt, noe som kan tyde på at nedgangen i de to foregående årene har snudd. Prognosen for 2024 og 2025 er laget etter perioden 2015-2023 unntatt 2020-2022. I figur 17 vises at det i prognosen for de neste to årene forventes en økning i aktiviteten, men en fortsatt nedgang i antall barn med omsorgstiltak.

Figur 17: Aktivitetsutvikling med prognose 2015-2025 (meldinger, undersøkelser og tiltak)

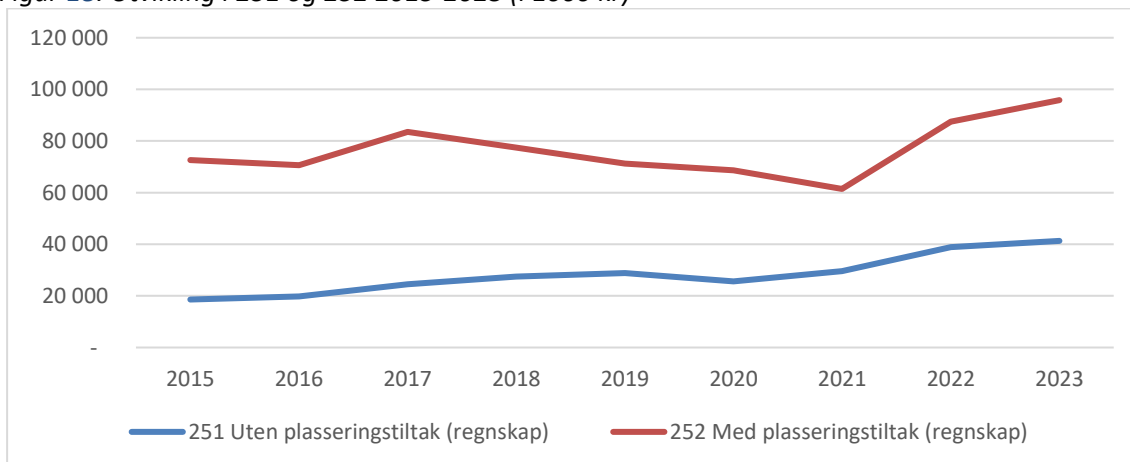

I figur 18 og 19 vises det at 251 Uten plasseringstiltak frem til 2021 øker i takt med at 252 Med plasseringstiltak faller. Dette er en ønsket utvikling i barnevernstjenesten; at man klarer å hjelpe barna mens de bor i familien og derved unngår inngripende plasseringer. Plasseringstiltak er vesentlig mer kostbart enn forebyggende tiltak i hjemmet. Det vurderes å være nødvendig å sikre en robust barnevernstjeneste som kan håndtere det dersom det periodevis oppstår et økt behov for plassering utenfor hjemmet enn det som er forventet. Dette kan medføre at det i perioder oppstår et mindreforbruk, som følge av variasjoner og svingninger i barnebefolkningens behov som kan være vanskelig å forutse. I 2022 var det eksempelvis en uforutsett økning i 252 Med plasseringstiltak, som skyldtes både økning i kommunal egenbetaling og en økning i aktiviteten (se tabell 7). Figur 18 viser utviklingen i faktiske tall, mens figur 19 viser utviklingen i prosent av totale kostnader.

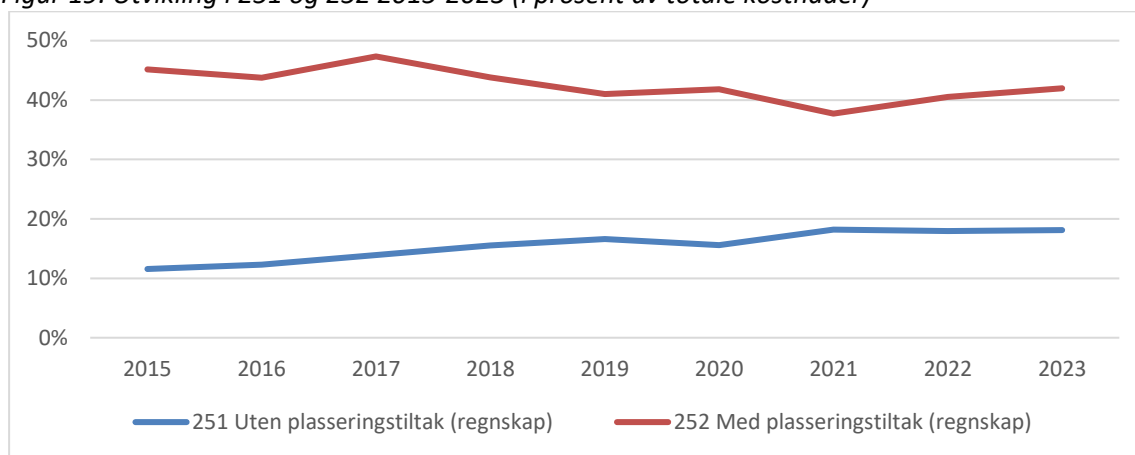
Tabell 7: Antall kostnadsdrivende tiltak ved årsslutt

	2021	2022	2023
Institusjonsplass	10	15	15
Senter for foreldre og barn (døgnopphold på senter)	1	3	0
Beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem	7	11	13

Figur 18: Utvikling i 251 og 252 2015-2023 (i 1000 kr)

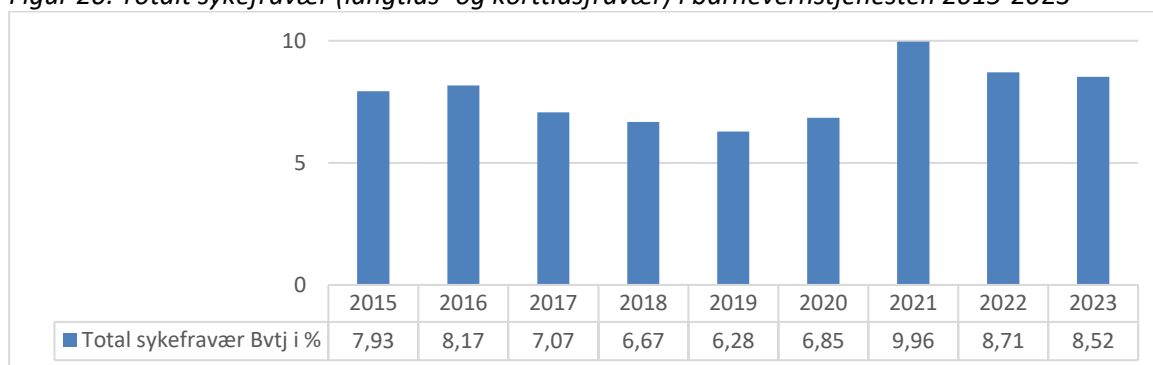
Figur 19: Utvikling i 251 og 252 2015-2023 (i prosent av totale kostnader)

4.4 Nøkkeltall – HR og HMS:

4.4.1 Sykefravær

Figur 20: Totalt sykefravær (langtids- og korttidsfravær) i barnevernstjenesten 2015-2023

Tjenesten har et stabilt og relativt lavt sykefravær, og det totale sykefraværet er noe lavere i 2023 enn i 2022. Sykefravær følges opp månedlig i barnevernstjenestens månedsrapport til barnevernssjef, i lokalt MBM og i kommunalsjefsområdets arbeidsmiljøutvalg. Som del av det forebyggende arbeidet med sykefravær, har alle avdelinger i tjenesten årlig definerte arbeidsmiljø- og HMS-relaterte tiltak i sine strategiplaner integrert som del av kvalitetsutviklingen i tjenesten som helhet.

4.4.2 Turnover og rekruttering

Turnover kan beregnes på flere måter. Bærum barnevernstjeneste beregner turnover etter *når en fast medarbeider har sluttet å jobbe i tjenesteområdet (her: barnevernstjenesten) registrert i løpet av året*. De siste publiserte nasjonale tall fra KS for turnover for område barnevern fra 2020-2021 viser en turnover på 18,9 %

(<https://www.ks.no/fagomrader/statistikk-og-analyse/sysselsettingsstatistikk/statistikk-om-barnevernstjenesten/>).

Gjennom 2023 har det vært rekrutteringsvansker i flere avdelinger, og påfølgende perioder med ubesatte stillinger over tid. Det faktiske antallet ansatte gjennom året har derfor utilsiktet vært noe lavere enn det tjenesten er dimensjonert for. Turnover beregnet ut fra tjenestens reelle dimensjonering er 15,95 %, og utgjør 26 ansatte. I 2022 sluttet det 23 ansatte.

Økningen i turnover i 2023 kan fremdeles forklares med en generell økt mobilitet i arbeidslivet, store faglige nasjonale endringer i barnevernfeltet samt lokale endringer i tjenesten, blant annet flytting til

ny kommunegård i 2023. Fremtidig kompetansekrav til ansatte i barnevernet fra 2031 og nåværende lønnsforhold kan medvirke til ytterligere større bevegelse på dette området også i tiden som kommer. Lønnsvilkår i omkringliggende kommuner ser ut til å utgjøre en hovedårsak til at flere ansatte sluttet i Bærum barnevernstjeneste i 2023, og oppgis fra enkeltmedarbeidere som eneste årsak. Konkrete eksempler kan være at medarbeidere ved å takke ja til tilsvarende stilling i en nabokommune, kan få en lønnsøkning på mellom 50.00 og 100.000 i året. Turnover kan være et nøkkelområde for å måle hvor attraktiv og konkurransedyktig tjenesten vil være i fremtiden, og følges nøye opp av barnevernssjef og ledergruppen. Alle ansatte holdes orientert om oppstart og avslutning av arbeidsforhold i tjenesten gjennom månedlig internkommunikasjon.

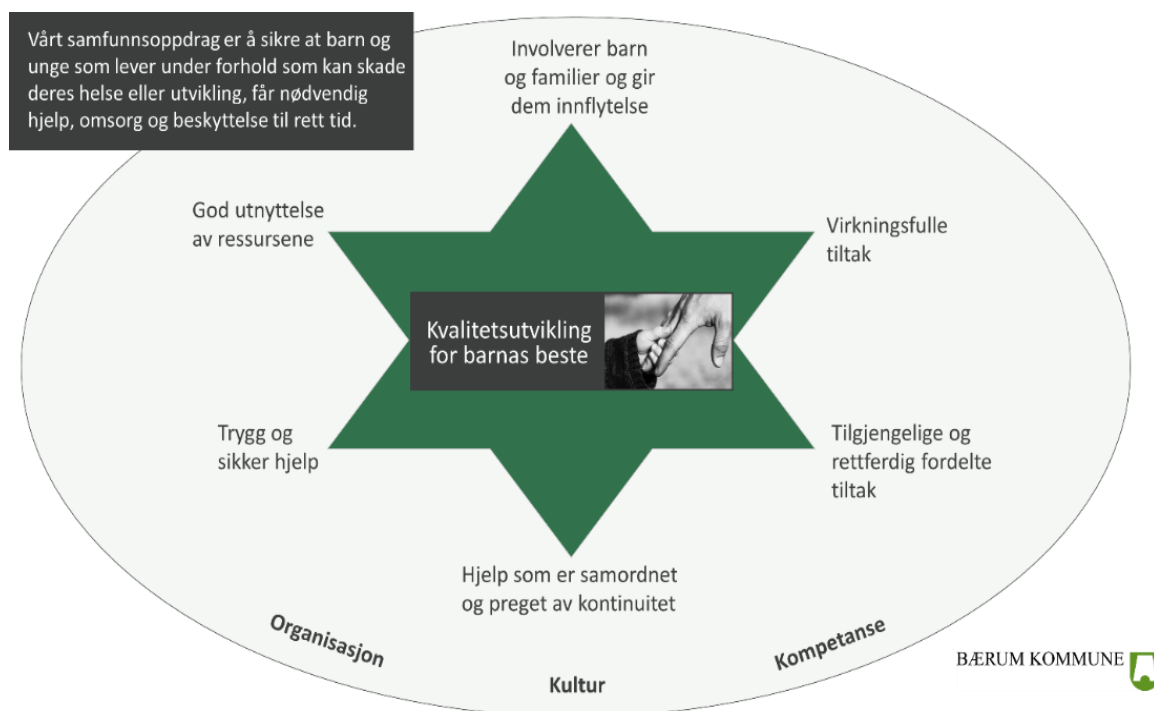
5. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER: KVALITETSUTVIKLING OG INNOVASJON

5.1 Om strategi for kvalitetsutvikling

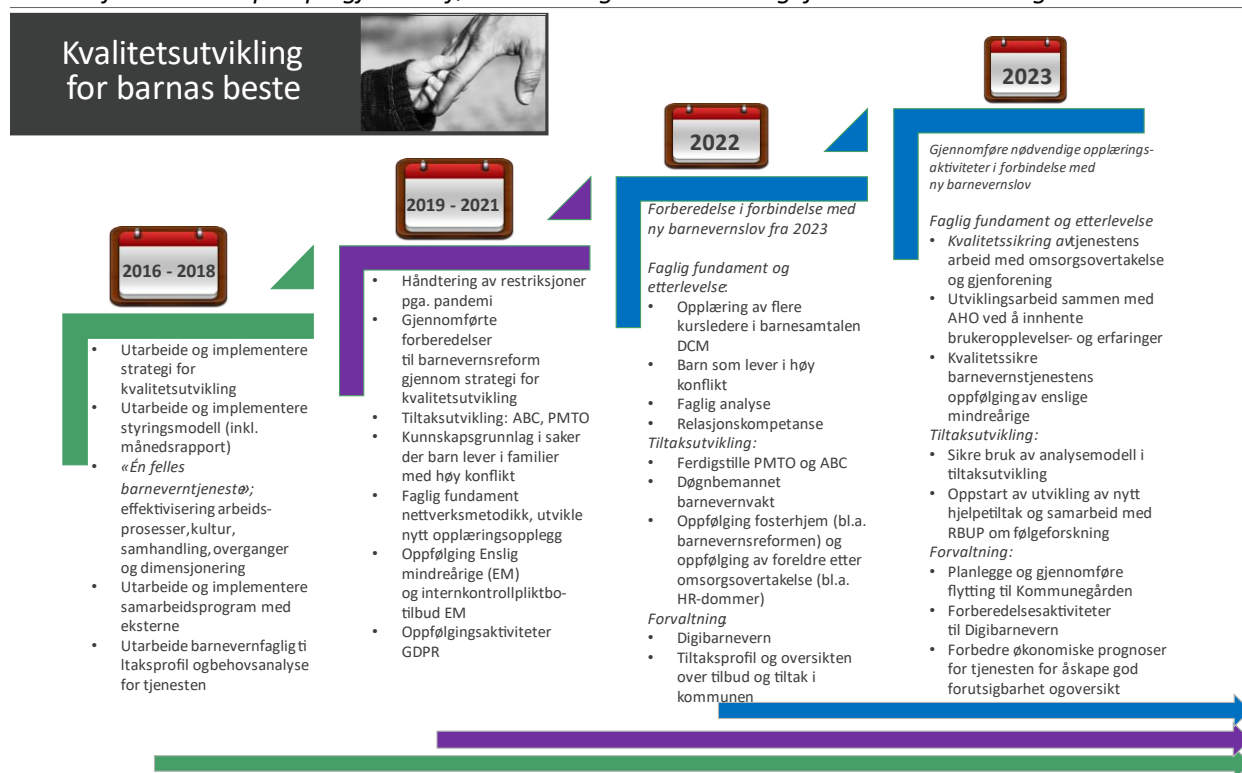
Siden 2016 har barnevernstjenesten i Bærum jobbet med kvalitetsutvikling og omstilling gjennom en helhetlig, strategisk tilnærming. Hver strategiperiode er treårig, og det utformes årlige tiltak med utgangspunkt i et felles mål bilde for strategiperioden.

De årlige utviklings-, innovasjons- og omstillingstiltakene utarbeides både på overordnet nivå for hele barnevernstjenesten, og for hver enkelt avdeling. Samtlige utviklingstiltak knytter seg til én eller flere av kvalitetsprinsippene.

Illustrasjon 3: Kvalitetsprinsippene på barnevernsfeltet

Illustrasjon 4: Eksempler på gjennomførte utviklingstiltak i strategi for kvalitetsutvikling:

Illustrasjon 5: Eksempler på instanser vi samarbeider med:

5.2 Strategi for kvalitetsutvikling 2022-2024 - status 2023

Tabell 9 viser eksempler på gjennomførte kvalitetsutviklingstiltak i strategiarbeidet 2023, som er hentet fra barnevernstjenestens overordnede strategiplan. Samtlige avdelinger har i tillegg en rekke innovasjons- og utviklingstiltak på avdelingsnivå.

Tabell 8: Eksempler på gjennomførte kvalitetsutviklingstiltak i 2023

Innsatsområde	Beskrivelse av strategitiltakene – eksempler
Involvere barn og familier og gi de innflytelse	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Deltatt i utviklingsarbeid om relasjonskompetanse i doktorgradsarbeid i samarbeid med Arkitekt- og designhøgskolen ✓ Gjennom utviklingsarbeidet relasjonskompetanse; innhentet brukeropplevelser- og erfaringer ✓ Samspillsobservasjon som del av tjenestens akutt-, undersøkelses- og oppfølgingsarbeid ✓ Startet opp kartlegging av hva som kjennetegner gode overganger mellom avdelinger
Tiltaksutvikling og -implementering	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Startet opp kartlegging av endrede tiltaksbehov i familier for å forberede utvikling av familietiltak (vedlegg 1) ✓ Startet opp kartlegging av felles prinsipper og praksis for bruk av hjelpetiltak som besøkshjem og støttekontakt
Helhetlig samarbeid om barn og familier	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Videreført arbeidet med å samordne og kvalitetssikre tjenestens helhetlige arbeid før og etter omsorgsovertakelse ✓ Samordnet og kvalitetssikret tjenestens helhetlige arbeid med gjenforening etter omsorgsovertakelse ✓ Utarbeidelse av metoder for hvordan tjenesten skal arbeide med observasjon av samspill, «Der barnet er».
Forsvarlighet og etterprøvbarehet i forvaltning og beslutningsprosesser	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tiltak for å sikre bruk av barnevernstjenestens faglige analysemodell (se vedlegg 2) i alle avdelinger ✓ Kvalitetssikret barnevernstjenestens oppfølging av enslige mindreårige og etablert samarbeid med Flyktningkontoret vedrørende oppfølging av felles ungdommer
Kompetanseutviklingsplan	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 12 ansatte har gjennomført opplæring i barnesamtalen DCM. I tillegg er det utdannet en ny kursleder ✓ Det var 6 som fullførte nettverkslederopplæring: 2 fra Bærum og 4 fra andre kommuner. ✓ Det ble gjennomført tre nyansattsamlinger hvert halvår
Intern kultur som én felles barnevernstjeneste	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gjennomført flytting til Kommunegården med fokus på samhold i tjenesten ✓ Tilpasset oss nye lokaler og aktivitetsbasert arbeidsform ✓ Gjennomført faglig forum for tjenesten med tema; arbeidsglede og samarbeid
HMS som integrert del av kvalitetsutvikling	<p>HMS-plan i barnevernstjenesten er innarbeidet som en integrert del av strategiarbeidet, med årlig kartlegging, risikovurdering, utforming av HMS-relaterte tiltak i tjenestens HMS-plan og i alle avdelingenes strategidokumenter.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Videreført systematisert samarbeid med vernetjeneste og arbeidstakerorganisasjonene ✓ HMS-plan følges opp gjennom året ✓ Gjennomført felles og avdelingsvise arrangement med både faglig innhold og med fokus på arbeidsmiljøfremmende innhold

5.3 Videreutdanning og interne kompetansehevede tiltak:

Medarbeidere i tjenesten kan årlig søke videreutdanning i form av etterutdanning på høgskole/universitet eller masterkompetanse etter fastlagte prosesser og kriterier. Fra og med 2021 har tjenesten hatt egne ordninger for å forberede og imøtekomme krav om barnevernsfaglig master/barnevernsfaglig videreutdanning for medarbeidere, som vil gjelde fra 2031. Kompetansekravet kommer som del av nye lovkrav i barnevernsloven og satsninger i oppvekstreformen, med mål om å bedre hjelpen og øke rettssikkerheten til barn og familier som har

behov for barnevernets hjelp. Det ble i 2023 nedsatt en arbeidsgruppe i tjenesten for å utarbeide plan for å utvikle og beholde kvalifiserte medarbeidere. Arbeidsgruppen leverer sin rapport i 2024.

Kravet til økt kompetanse gjeldende fra 2031 vil medføre at ansatte må gjennomføre videreutdanninger på 30 studiepoeng, eller relevante masterutdanninger på 120 studiepoeng dersom de mangler dette. Dette vil kunne gi en økt merbelastning på tjenesten totalt for å opprettholde forsvarlig drift, og vil også ha budsjettmessige konsekvenser når nødvendige lønnstilpasninger som følge av økt kompetanse og skjerpede konkurransevilkår gjør seg gjeldende.

Bærum barnevernstjeneste gjennomfører i tillegg intern årlig opplæring for medarbeidere i *barnesamtalen* og *nettverksmøteledelse* som barnevernsfaglig metode og tiltak. Bruk av barnesamtalen og nettverksmøtemetodikk har vært etablert i tjenesten i flere år, og følger opp nye lovkrav om barns medvirkning og bruk av slekt og nettverk. Tilnærmingene bidrar begge til å gi riktig hjelp til rett tid. Bærum barnevernstjeneste har de senere årene gitt tilbud om kjøp av opplæringsplasser i nettverksmøteledelse også til barnevernstjenester i andre kommuner. I 2023 ble det i samarbeid med Korus Øst gjennomført intern opplæring i Bærum barnevernstjeneste i bruk av metoden *Motiverende intervju*, med gjesteplasser til Asker barnevernstjeneste, Røyken videregående skole og Bærum kommunes flyktingkontor.

5.4 Spesielt om barnevernets arbeid med medvirkning og brukerinvolvering:

Alle barn, unge og foreldre skal kunne medvirke i alle faser av en barnevernssak, i tråd med skjerpede lovkrav til barnevernets ansvar for å sikre reell medvirkning til barnets beste.

Barnets egen mening skal fremgå av dokumentasjonen i hver sak, og det skal også fremkomme hvordan barnets mening vektet. Barnevernstjenesten har de siste årene videreutviklet og tilpasset tjenestens eget malsystem for å øke og styrke dokumentasjonen av barn og foreldres medvirkning og involvering. Dette arbeidet fortsetter kontinuerlig.

Samtidig som det er nødvendig å søke å få frem barnets mening, er det viktig at barn i utsatte livssituasjoner ikke opplever å få et urettmessig ansvar for sin egen situasjon. Å hele tiden være bevisst på og utvikle tillitsbasert kommunikasjon og relasjonsarbeid, vurderes derfor som avgjørende for å kunne imøtekomme de ulike behov barn, unge og foreldre kan ha når de befinner seg i vanskelige livssituasjoner, noen ganger også med motstridende interesser seg imellom.

Et nytt barnevernsfaglig fagsystem var planlagt innført i 2023, men er blitt utsatt på bakgrunn av nye risiko- og sårbarhetsanalyser knyttet til datasikkerhet som kommunen gjennomførte tidlig i 2023. Fagsystemet vil sammen med DigiBarnevern bidra til økt medvirkning for både barn og foreldre, og forenkle samarbeidet med andre tjenester som kjenner barnet og familien. Kontakten mellom barn, familier og barnevernstjenesten vil bli enklere og mer digital, og gi partene større grad av tilgang til dokumenter i egen sak. Det nye fagsystemet vil også øke kvaliteten på dokumentasjon gjennom bruk av tilgjengelig digital fagstøtte i «Barnevernsfaglig kvalitetsmodell», utviklet av Bufdir. Det forventes å kunne innføre nytt fagsystem i 2024.

Tilrettelagt og spesialisert kommunikasjon med og informasjon om barn som ikke har utviklet språk, er nødvendig for å kunne vurdere barnets opplevelse av egen situasjon, og det har i 2023 vært videreført aktiviteter for videreutvikling av tilnærmingen til denne alders- og målgruppen. Gjennom prosjektet *Der Barnet Er*, delvis i samarbeid med RBUP, har tjenesten utviklet og organisert kunnskap, tilnærming og metodikk til denne målgruppen. Det forventes at utviklingsarbeidet vil føre til utvikling av konkrete opplæringstiltak i tjenesten i 2024.

Samtlige fagansatte i barnevernstjenesten i Bærum gjennomfører en omfattende, ettårig opplæring i metodikken *Barnesamtalen DCM*. I 2023 har ytterligere 12 medarbeidere gjennomført opplæringen. Metodikken gir særlige ferdigheter i samtaler med barn om vanskelige temaer, og styrker kompetansen i å involvere også yngre barn.

Nettverksmøter som tilnærming både i undersøkelser og i oppfølgingsarbeid, er et satsingsområde for tjenesten, og bidrar til å øke medvirkningsmulighetene for barn, unge og deres foreldre. I 2023 er det igangsatt et samarbeid med forskningsmiljøer for å utvikle egnede brukerundersøkelser for familier og andre som har vært deltakende i nettverksmøter. Dette planlegges å være ferdigstilt i 2024, og forventes å kunne gi verdifull innsikt og forbedringsmuligheter i barnevernstjenestens tiltak.

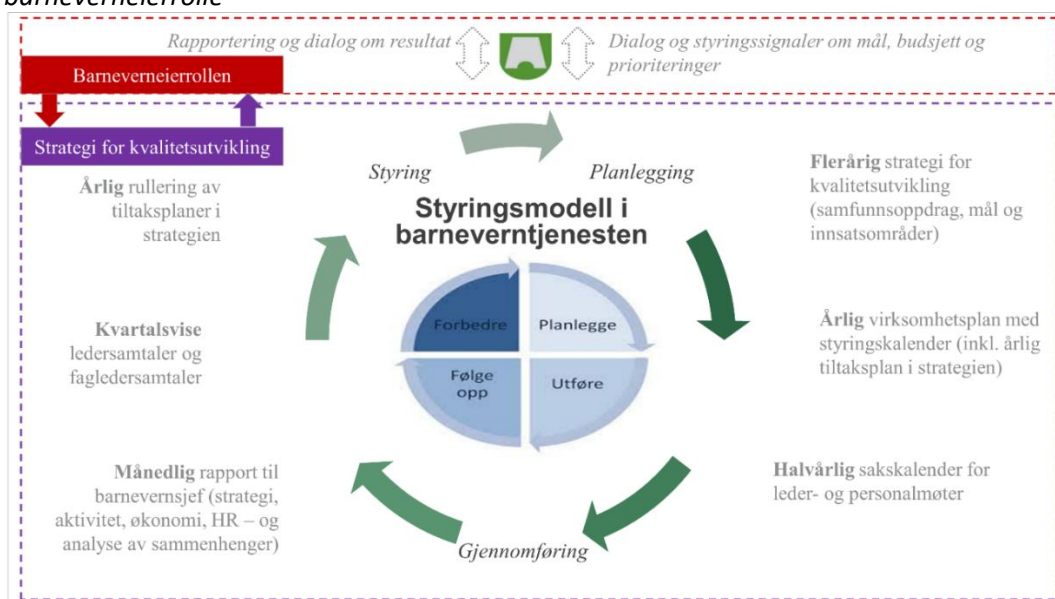
Familier som strever i kontakten med barnevernet kan ha erfaringer som det vil være viktig for barnevernet å få innsikt i. Det er et viktig arbeid å identifisere hva som gir/ikke gir gode brukeropplevelser, hva som kan bidra til økt opplevelse av verdighet i møtene med barnevernstjenesten, og hva som kan motvirke opplevelsen av maktesløshet for familier som befinner seg i vanskelige livssituasjoner. Gjennomføring av brukerundersøkelser i barnevernet må ta særlige etiske hensyn og utføres med særskilt vekt på forsvarlighet og etterprøvbarehet. Det er rimelig å anta at familier med positive erfaringer i kontakten med barnevernet, vil være lette å nå, og at de vil kunne dele sine erfaringer med barnevernstjenesten uten å oppleve dette som spesielt vanskelig. Risikoen for å innhente data som gir en skjev fremstilling av hvordan den aktuelle barnevernstjenesten faktisk oppleves av barn, unge og foreldre, er til stede. Det er avgjørende for barnevernstjenestens troverdighet at datainnhenting foregår på en åpen og etterprøvbar måte, som også ivaretar familienes anonymitet og rett til personvern. Viderebehandling av personopplysningene må formålsvurderes og skje i henhold til lovverket, det samme vil også gjelde selve innhenting av slike data.

Det etterstrebes å gjennomføre samtaler med barn, unge og foreldre om deres opplevelser med barnevernet på en respektfull, hensynsfull og verdig måte, også når hensikten er å innhente kvantitative data. Det må tas hensyn til flere etiske problemstillinger når det gjelder rekruttering av respondenter blant barn, ungdom og foreldre etter deres kontakt med barnevernet. Innhenting av brukerdata og gjennomføring av brukerundersøkelser må derfor innrettes på en valid og hensynsfull måte, og samarbeidet med blant annet Landsforeningen for barnevernsbarn om videreutvikling av egnede fremgangsmåter fortsetter i 2024.

Barnevernstjenesten er en samfunnsinstitusjon som kan utøve makt overfor enkeltmennesker, og må være særlig oppmerksom på hvordan makten kan være underliggende og faktisk blir forvaltet i *alle* sammenhenger. Innhenting av opplysninger som kan bidra til kvalitetsutvikling i tjenesten til beste for barn og familier må også gjennomføres med erkjennelse av dette.

6. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN:

Illustrasjon 6: Barnevernssjefens ansvar for virksomhetsstyring, og sammenhengen med barneverneierrolle

Oppvekstreformen og ny barnevernslov fremhever kommunens overordnede ansvar for god styring på barnevernsområdet. Kommunenes tilnærming til videreutvikling av helhetlige tjenester rettet mot barn og unge påvirker barnevernets tiltaksutvikling til de mest utsatte barna.

Avdeling forvaltning i barnevernstjenesten har ansvar for å forvalte tjenestens styringsmodell, og å oppdatere og videreutvikle alle prosesser og oppgaver som sikrer økonomisk forsvarlighet og utvikling i tjenestens helhetlige virksomhetsstyring. Avdelingen ivaretar rollen og ansvaret gjennom definerte oppgaver for planlegging og gjennomføring innen lovpålagte krav på områdene fag, økonomi og helhetlig tjenestekvalitet, blant annet gjennom følgende aktiviteter:

- Prosessansvar i organisasjonsutvikling og kvalitetsutvikling for hele barnevernstjenesten.
- Forvalte tjenestens kontroller-oppgaver og fagsystem, internkontroll og dokumenthierarki.
- Virksomhetsstyring, blant annet gjennom utarbeidelsen av månedsrapport til barnevernssjef med vurdering og forslag til tiltak basert på risiko og avvik, og rapportering i Framsikt.
- Budsjettering, oppfølging av resultat og prognoser, samt månedlig økonomistyring.
- Utvikling og gjennomføring av barnevernstjenestens kompetanseutviklingsplan.
- Pådriver i innovasjonsprosjekter i tjenesten (eksempelvis i forskningsprosjekter, oppfølgingsaktiviteter ved implementering av nye tiltak og metoder, DigiBarnevern-prosjektet, oppfølging av praksisstudenter mv.).
- Forsvarlig dokumentbehandling og dokumentflyt, samt oppfølging og utvikling knyttet til barnevernstjenestens arkiv iht. gjeldende lovverk.
- Behandling av innsynskrav (bl.a. fra voksne som i sin barndom mottok tiltak fra barnevernet).
- Ansvar for planlegging og gjennomføring av samvær med tilsyn etter barneloven § 43a.
- Oppfølging av barnevernstjenestens ca 200 fosterhjem, besøkshjem, støttekontakter og tilsynsførere, og forvaltning av oppdragsavtaler.
- Oppfølging og ivaretagelse av barn, foreldre, samarbeidsinstanser og andre besøkende i stedlig ekspedisjon og sentralbord for barnevernstjenesten.

7. VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER:

Barnevernstjenesten i Bærum viderefører oppgaver som følger av samfunnsoppdraget, oppvekstreformen, oppfølging av rettspraksis og nye dommer fra Høyesterett, løpende oppdaterte føringer og nye lovkrav i barnevernsloven.

Prioriterte områder i *strategi for kvalitetsutvikling 2022-2024* omhandler økte krav til rettsikkerhet og personvern for innbyggerne, lovkrav knyttet til samhandling og samarbeid, differensiert tiltaksutvikling, skjerpede krav til samvær og gjenforening, og vil blant annet føre til:

- Forebyggende, målgruppedifferensierte barnevernsfaglige hjelpetiltak fremfor inngripende plasseringer og tvangstiltak.
- Helhetlig oppfølging av barn, foreldre og fosterhjem når barnevernstjenesten i en kortere eller lengre periode overtar omsorgen for barn.
- Styrket virksomhetsstyring som avverger en økt risiko for kommunen på økonomiområdet.
- Oppfølging av og forberedelser til lovpålagte kompetansekrav for ansatte i barnevernstjenesten i 2031.

Digitalisering og oppdaterte og funksjonelle kvalitets- og fagsystemer må prioriteres. Forsinkelsene i innføring av nytt fagsystem i 2023 har økt risikoen for at kommunens barnevernstjeneste blir hengende etter i den digitale utviklingen. Det er av stor betydning at Bærum, som en av landets største kommuner, også er oppdatert og benytter seg av digitale barnevernsfaglige kvalitets- og fagsystemer. Barnevernstjenesten benytter i dag sitt gamle fagsystem, som ikke tilfredsstiller dagens krav til rapportering av vesentlige styringsdata. Det daglige arbeidet for saksbehandlere utføres i et utdatert system, noe som fører til en uhensiktsmessig og tungvint arbeidshverdag. Barnevernstjenesten i Bærum ser derfor frem til å være en del av det digitale og moderne samfunnet når det nye fagsystemet er på plass.

Tilhørighet i Kommunegården gir tjenesten større mulighetsrom for samarbeid med andre tjenester, og øker sannsynligheten for å kunne være en tilgjengelig tjeneste for befolkningen.

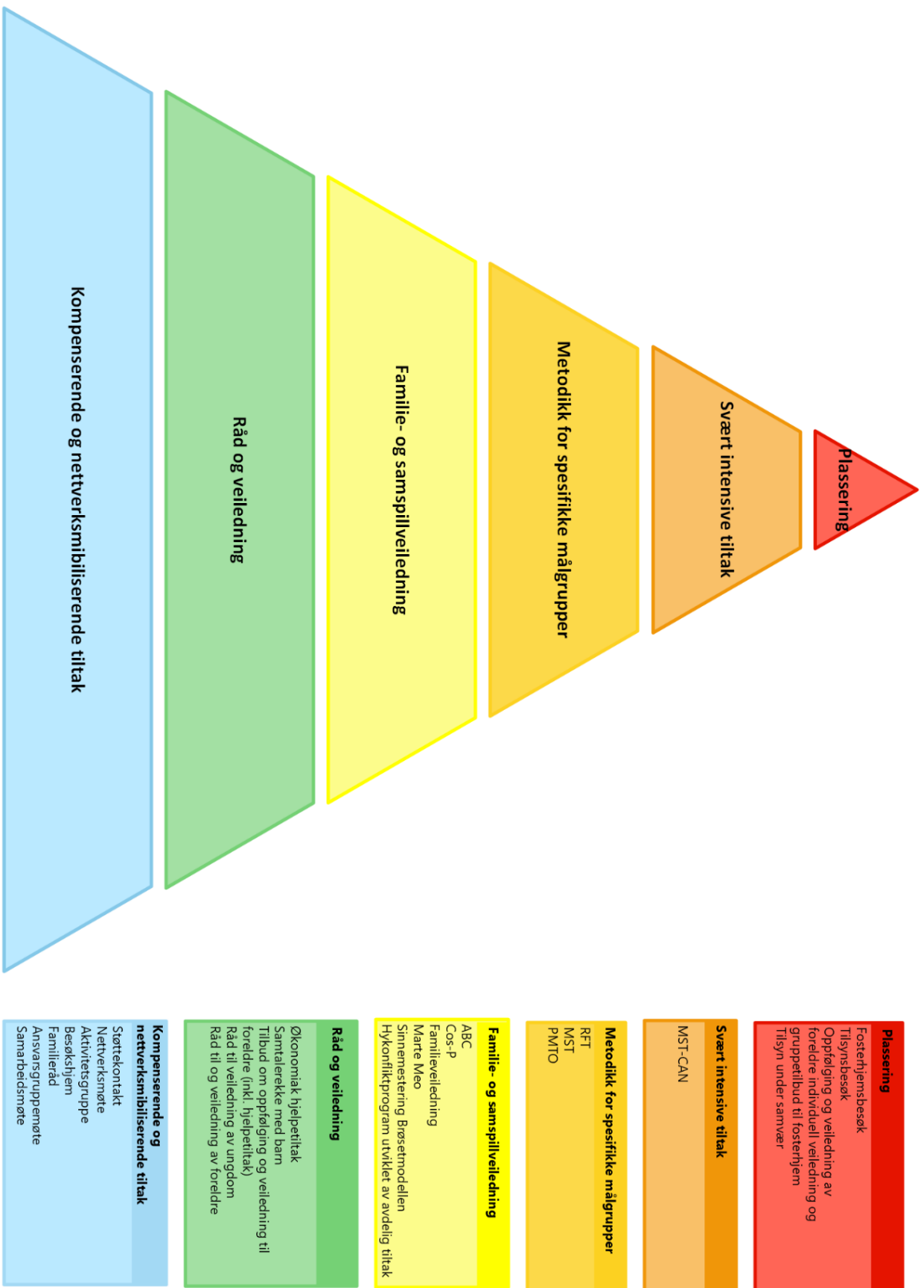
Samarbeid med andre tjenester vurderes stadig å være helt sentralt for å kunne løse barnevernets samfunnsoppdrag. Dette ønsker tjenesten å videreføre gjennom fortsatt drift av konsultasjonstelefonen, systematisk informasjonsvirksomhet i form av "Bekymret for et barn"-foredrag og systemsamarbeid gjennom barnevernstjenestens samarbeidsprogram.

Barnevernstjenesten i Bærum vurderer at økt kunnskap om barnevernet i samfunnet og hos samarbeidende instanser, kan bidra til å bygge ned eventuelle skranker mellom utsatte barn og familier og barnevernet.

Barnevernstjenesten i Bærum vil aktivt jobbe videre med å innhente meninger og erfaringer fra barn, unge og foreldre. Det tas sikte på å utrede om etablering av brukerråd kan være et alternativ som kan sikre både tilfang av informasjon og erfaringer, og ha en reell innvirkning på hvordan tjenesten kan systemutvikles og organiseres best mulig i fremtiden.

Tillit blant befolkningen, fra barn, unge og foreldre som er i kontakt med tjenesten, og fra samarbeidende instanser, henger tett sammen med barnevernets legitimitet i samfunnet. Tillit og legitimitet er fremdeles nødvendig for å kunne gi riktig hjelp til rett tid til barn og unge i utsatte livssituasjoner, og er et felles ansvar for en hel kommune. Barnevernstjenesten vil fortsette å ta sin del av ansvaret i dette viktige arbeidet i de kommende årene.

VEDLEGG 1, TILTAKSPROFIL

VEDLEGG 2, FAGLIG ANALYSEMODELL

